

1.	<i>Bakgrund</i>	2
	1.1 Syfte	3
	1.2 Regelverk	2
	1.3 De fem skedena	4
2.	<i>Arbetets genomförande</i>	6
	2.1 Två faser i arbetet	6
	2.2 Ansvariga för arbetet	7
3.	<i>Formerna för redovisningen</i>	8
	3.1 Matriser	8
	3.2 Aktörer	8
	3.3 Den kommunala nämndorganisationen	9
	3.4 Huvuduppgifter och deluppgifter	9
	3.5 Undantagna från redogörelsen	9
4.	<i>En sammanfattande beskrivning</i>	10
5.	<i>Bostadsbrand</i>	14
6.	<i>Utsläpp av kemikalier</i>	35
7.	<i>Olycka med farligt gods</i>	65
8.	<i>Tågolycka</i>	93
9.	<i>Fjällolycka</i>	117
10.	<i>Fartygsbrand till sjöss</i>	131
11.	<i>Utsläpp av radioaktiva ämnen</i>	148

1. Bakgrund

1.1 Syfte

Räddningsverksutredningen (Fö 1996:10) behöver för sina överväganden om avgränsningen av Räddningsverkets ansvar och uppgifter – och om samspelet mellan verket och andra myndigheter – en beskrivning av *regelverket* inom det verksamhetsområde som utredningen avgränsat. Utredningen kallar verksamhetsområdet *Skydd mot olyckor*.

Redogörelsen i denna rapport syftar till att tillgodose behovet av underlag för utredningens överväganden i dessa avseenden. Redovisningen avser åtgärder inför, vid och efter ett antal olyckor av olika slag. Samtliga typer av olyckor är av den karaktären att *räddningstjänsten* är skyldig att ingripa när olyckan har inträffat för att hindra eller begränsa skador på människor och egendom eller i miljön. Samma sak gäller när det är överhängande fara för olycka.

Beskrivningen tar i samtliga fall sikte på händelser *i fred*.

1.2 Regelverk

Räddningsverkets verksamhet regleras i stor utsträckning – direkt och indirekt – av bestämmelserna i

- ❑ *Räddningstjänstlagen* (1986:1102); och
- ❑ *Räddningstjänstförordningen* (1986:1106).

Andra författningar som styr avgränsningen av verkets ansvar och uppgifter är

- ❑ *Lagen* (1982:821) *om transport av farligt gods*.
- ❑ *Förordningen* (1982:923) *om transport av farligt gods*.

En rad författningar som ska skydda mot olyckor men som primärt hör till *andra myndigheters verksamhetsområden* har också betydelse för Räddningsverkets ansvar och uppgifter. Det handlar i dessa fall framför allt om att minska riskerna för

olyckor. Det sker vid utformningen av byggnader och anläggningar eller när den som svarar för en verksamhet organiserar driften. Flera lagar innehåller krav som ska vara uppfyllda för att mark och vatten ska få tas i anspråk för verksamheter som kan innebära risker för människor, egendom eller miljö.

De författningar som det är fråga om utgör en väsentlig del av grunden för samspillet mellan Räddningsverket och andra myndigheter, t.ex. *Arbetskyddsstyrelsen*, *Boverket*, *Kemikalieinspektionen*, *Naturvårdsverket* och *Sprängämnesinspektionen*. Det gäller bl.a. följande lagar:

- Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor;*
- Plan- och bygglagen (1987:10);*
- Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.;*
- Naturresurslagen (1987:12);*
- Naturvårdslagen (1964:822);*
- Arbetsmiljölagen (1977:1160);*
- Vattenlagen (1983:291);*
- Väglagen (1971:948);*
- Miljöskyddslagen (1969:367);* och
- Hälsoskyddslagen (1982:1080).*

Flera av dessa senare författningar har inarbetats i *miljöbalken*, som beräknas träda i kraft den 1 januari 1999. Miljöbalken kommer enligt regeringens förslag att innehålla allmänna bestämmelser med bindande principer som ska iakttas av var och en så snart det kan befaras att skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.

Författningar som reglerar ansvar och uppgifter inom *särskilda verksamhetsområden*– och som också har betydelse för ansvar och uppgifter inom räddningstjänsten och den förebyggande verksamheten – är

- Polislagen (1977:1160);*
- Ordningslagen (1993:1617);*
- Sjölagen (1987:10);*
- Luftfartslagen (1987:12);*
- Strålskyddslagen (1983:291);*

- ❑ *Lagen (1984:3) om kärnteknik;*
- ❑ *Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763); och*
- ❑ *Socialtjänstlagen (1980:620).*

En övergripande beskrivning av Räddningsverkets ansvar och uppgifter finns slutligen också i *förordningen (1988:1040) med instruktion för Statens räddningsverk.*

1.3 De fem skedena

Räddningsverket har valt att för sin beskrivning av regelverket utgå från de uppgifter som olika myndigheter på lokal, regional och central nivå har i de fem olika skeden som Räddningsverksutredningen använder för att i betänkandet beskriva verksamhetsområdet *Skydd mot olyckor.*

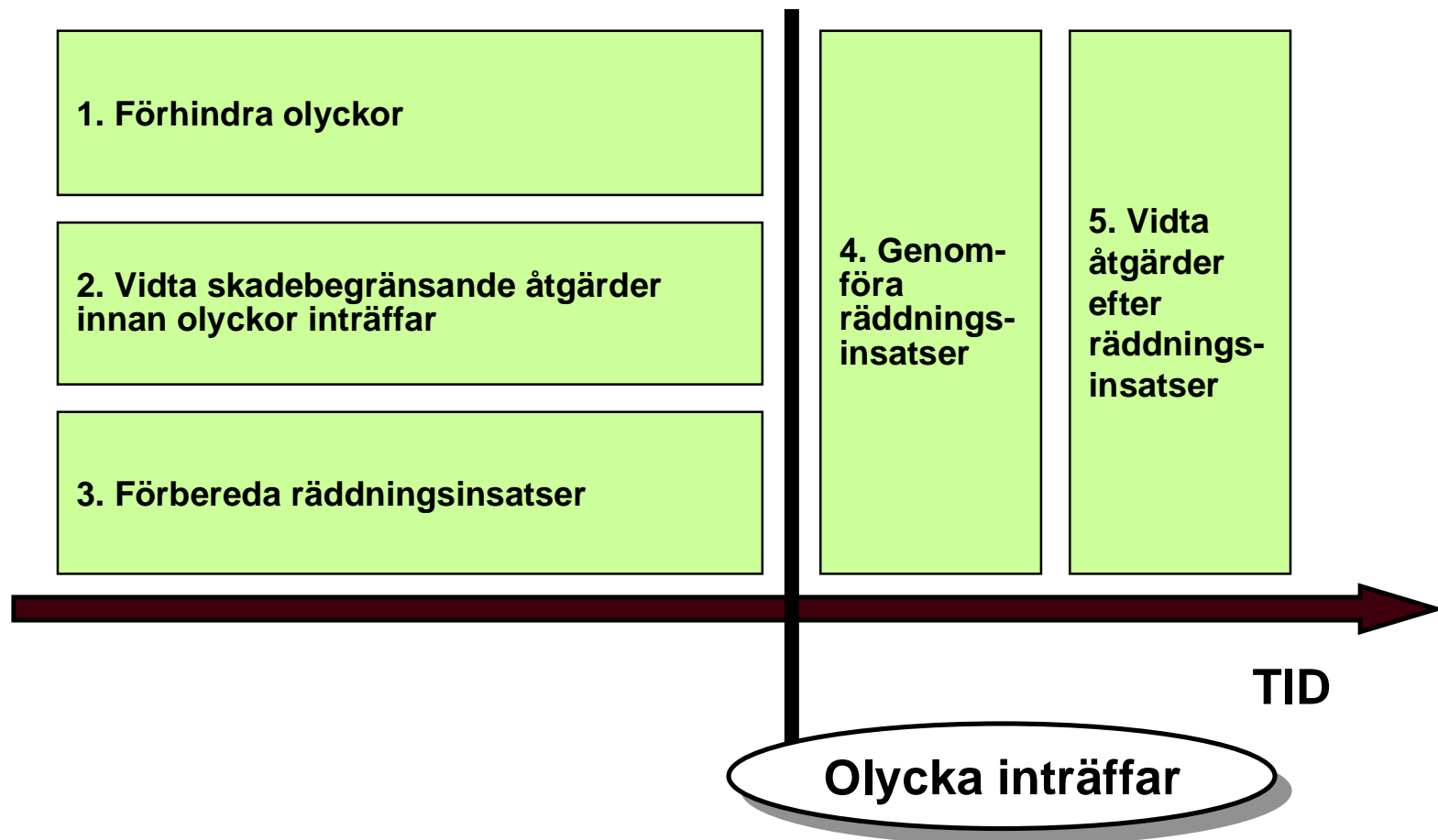
Skedena anger vad myndigheterna gör för att

- (1) *Förhindra olyckor;*
- (2) *Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar;*
- (3) *Förbereda räddningsinsatser;*
- (4) *Genomföra räddningsinsatser; och*
- (5) *Vidta åtgärder efter räddningsinsatser.*

Regelverket varierar mellan skedena och i stor utsträckning också mellan olika slag av olyckor. Skillnaderna mellan olika typer av olyckor är särskilt stora i regleringen av verksamheten i de båda inledande skedena, när riskägare eller myndigheter ska minska riskerna för olyckor och vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar.

Sambandet i tiden mellan de fem skedena framgår vidare av *figuren* som följer på nästa sida.

Olyckors fem skeden

2. Arbetets genomförande

2.1 Två faser i arbetet

Arbetet med beskrivningen av regelverket har skett i två faser:

- *En preliminär sammanställning av fakta grundad på kunskaper och erfarenheter från det löpande arbetet inom den kommunala och statliga räddningstjänsten;*
- *En mer grundlig genomgång av de ursprungligen redovisade uppgifterna med ledning av berörda författningstexter.*

Till den senare fasen hör också en genomgång och granskning med företrädare för de myndigheter och andra organ med ett ansvar direkt eller indirekt för samhällets åtgärder.

Sammanställningen av uppgifter i den *första* fasen har omfattat sammanlagt 15 typolyckor. Den mer grundliga genomgången i den andra fasen har däremot begränsats till följande sju slag av olyckor:

- Bostadsbrand*
- Utsläpp av kemikalier*
- Olycka med afarligt gods*
- Tågolycka*
- Fjällolycka*
- Fartygsbrand till havs*
- Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning*

Redogörelsen i denna rapport omfattar ansvar och uppgifter inför, vid och efter olyckor av dessa sju typer.

Avsikten är att arbetet i den *andra* fasen med de återstående åtta slagen av olyckor ska fortsätta inom Räddningsverket. Detta arbete kommer att omfatta följande slag av händelser:

- Skogsbrand*
- Industribrand*
- Skred*
- Översvämningar*
- Flygolycka*
- Bussolycka*
- Fritidsbåtolycka*
- Försvinnande (som fordrar efterforskning enligt räddningstjänstlagen)*

En särskild studie av ansvar och uppgifter för olika myndigheter har gjorts för verksamheten *inför och under höjd beredskap*. Resultaten av denna studie redovisas i en särskild rapport.

2.2 *Ansvariga för arbetet*

Kartläggningen av ansvar och uppgifter i den *första fasen* har genomförts av *Martin Olander* och *Urban Söderberg*, Karlstads Brandförsvär, samt av *Olle Wennström*, tidigare Stockholms Brandförsvär, numera Räddningsverket. *Claes Svensson*, Länsstyrelsen i Skåne län, har svarat för beskrivningen av regelverket för åtgärder mot utsläpp av radioaktiva ämnen.

Arbetet i den *andra fasen* har utförts inom Räddningsverket av *Sven Rune Frid*, *Mette Lindahl Olsson* och *Mattias Strömgren*.

För redovisningen av ansvar och uppgifter som gäller verksamheten under höjd beredskap svarar *Kenneth Ericson*, Räddningsverket.

Synpunkter på hela eller delar av materialet som kommit fram genom arbetet i den andra fasen har lämnats av företrädare för *Arbetarskyddsstyrelsen*, *Banverket*, *Boverket*, *Försvarmakten*, *Järnvägsinspektionen*, *Kemikalieinspektionen*, *Länsstyrelserna i Värmlands och Jämtlands län*, *Naturvårdsverket*, *Polismyndigheten i Östersund*, *Rikspolisstyrelsen*, *räddningstjänsten i ett antal kommuner*, *Socialstyrelsen*, *Sprängämnesinspektionen*, *Svenska Kommunförbundet* och *Vägverket*.

Sammanställningen och redigeringen av materialet har fordrat ett omfattande arbete. Det kan trots en omsorgsfull granskning av företrädare för de redovisade organen inte uteslutas att det finns felaktigheter i beskrivningen eller att ansvar och uppgifter som skulle ha varit med saknas i redogörelsen.

3. Formerna för redovisningen

3.1 Matriser

Beskrivningen av de olika myndigheternas ansvar och uppgifter i samband med de sju typolyckorna redovisas i de sammanställningar i matrisform som följer i *avsnitten 5-11*. Redovisningen i matriserna omfattar fyra kolumner:

<i>Aktör</i>	<i>Uppgift</i>	<i>Regelverk</i>	<i>Deluppgift</i>

3.2 Aktörer

Aktörerna, som redovisas i första kolumnen är antingen *riskägare* eller *myndigheter på lokal, regional och central nivå*. Riskägare kan vara den som äger eller innehar en byggnad eller anläggning, den som driver t.ex. en transportverksamhet eller boende och arbetstagare.

Myndigheter är i det här sammanhanget alla statliga organ som redovisas i sammanställningen. Text inom parentes efter myndighetens namn anger om det i beskrivningen är någon speciell del av myndighetens organisation som avses – för t.ex. Försvarsmakten gäller det försvarsområdesbefälhavaren, militärbefälhavaren och högkvarteret.

Under rubriken myndigheter redovisas *kommuner* och *landsting*, även om dessa formellt sett inte betecknas som myndigheter. För kommunernas del anges inom parentes vilket organ inom kommunen – kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, en särskild nämnd eller POSOM-gruppen – som utför de uppgifter som det är fråga om. Kommunala nämnder har i flera fall en myndighetsfunktion enligt den speciallagstiftning som reglerar verksamheten inom ett verksamhetsområde. Om en sådan nämnd svarar för uppgiften som avses, är rubriceringen myndighet riktig.

Redovisningen av ansvar och uppgifter inför och vid utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning innehåller uppgifter om en del åtgärder som *internationella organ* vidtar.

3.3 *Den kommunala nämndorganisationen*

Kommunerna är inte längre bundna av några regler om inrättande av facknämnder. Det ska finnas en kommunstyrelse. Nämndorganisationen i övrigt är enligt kommunallagen i stort sett oreglerad. Olikheterna mellan kommunerna i det här avseendet är följaktligen också mycket stora. Som exempel kan nämnas att endast knappt 40 % av antalet kommuner i landet har en särskild räddningsnämnd.

Redogörelsen för regelverket är baserad på en *tänkt struktur för nämndorganisationen* i en kommun. Ansvar och uppgifter har fördelats mellan i huvudsak en räddningsnämnd, en byggnadsnämnd och en miljö- och hälsoskyddsnämnd. Det är nämnder som tidigare – när nämndorganisationen var reglerad – svarade för en stor del av åtgärderna i de fem skedena inom verksamhetsområdet Skydd mot olyckor.

Med den uppdelning mellan nämnder som förekommer i redovisningen bör det oavsett organisationen i den enskilda kommunen gå att identifiera de organ som på det lokala planet svarar för verksamheten inom området Skydd mot olyckor.

3.4 *Huvuduppgifter och deluppgifter*

Kolumn nr 2 har rubriken *Uppgift*. Det är en slags huvuduppgift för aktören inom området Skydd mot olyckor. Texten är för de statliga myndigheternas del i allmänhet formulerad med ledning av allmänna uppgifter enligt instruktionen för varje myndighet. För kommuner och landsting har den huvudsakliga uppgiften inom området i några fall beskrivits med ledning av en portalparagraf i speciallagstiftningen.

Deluppgiften i *kolumn 4* är mer direkt kopplad till lydelsen av paragraferna i det regelverk som redovisas i *kolumn 3*.

3.5 *Undantagna från redogörelsen*

Redogörelsen innehåller ansvar och arbetsuppgifter som är reglerade i lag eller förordning. Beskrivningen omfattar ansvar och uppgifter för riskägare och myndigheter. Entreprenörer och organisationer av olika slag ingår däremot inte i redovisningen. Ett exempel är *SOS Alarm AB*, som har viktiga uppgifter inom räddningstjänsten. Samma sak gäller *Svenska Kommunförbundet* och *Landstingsförbundet* – och ideella organisationer som *Röda korset* och *frivilligrörelserna* knutna till totalförsvaret. *Massmedierna* kan också i en del fall genom information bidra till att minska riskerna och att begränsa skadorna men omfattas inte heller av redogörelsen.

Även *regeringens* roll faller utanför redovisningen. Det gäller dels de fall som innebär att regeringen beslutar enligt naturresurslagen vid tillåtlighetsprövning av t.ex. industrianläggningar och dels den ytterligare prövning av förvaltningsmyndigheters beslut som förekommer inom flera verksamhetsområden.

Avgränsningen innebär vidare att det *forsknings- och utvecklingsarbete* som äger rum inom verksamhetsområdet inte behandlas i matriserna.

Redogörelsen för ansvar och uppgifter i samband med den uppföljning och utvärdering av insatser som äger rum avser endast de myndigheter som har ett direkt ansvar för att denna uppföljning och utvärdering kommer till stånd. Redovisningen omfattar inte myndigheter eller andra organ som har deltagit i en räddningsinsats och *ska lämna uppgifter* som underlag för uppföljningen och utvärderingen.

4. *En sammanfattande beskrivning*

Sammanställningen *på nästa sida* beskriver översiktligt vilka åtgärder som riskägare eller myndigheter vidtar i de fem olika skedena. Texten i *kolumn 2* ger en allmän bild av åtgärderna. Stödorden i *kolumn 3* syftar till att förtydliga beskrivningen. *Kolumn 4* innehåller exempel som mer detaljerat skildrar vad som sker i syfte att hindra eller begränsa skador på människor och egendom eller i miljön.

Åtgärder vidtas av en rad aktörer i de olika skedena. Markeringarna i översikten *på sid 13* visar vilka riskägare och myndigheter som det är fråga om. Redovisningen ger en sammanfattande bild av ansvar och uppgifter för de *i den här rapporten behandlade fyra slag av olyckor* som innebär att den kommunala räddningstjänsten i skede 4 – när olyckan inträffat eller det är överhängande fara för olycka – har till uppgift att hindra eller begränsa skador.

Översikten visar att spridningen i ansvar och uppgifter mellan aktörerna är störst i skedena 1 och 2, som alltså omfattar åtgärder avsedda att förhindra olyckor och att åstadkomma ett skydd som begränsar skadorna när olyckor har inträffat.

Samma slag av beskrivning för var och en av de sju typolyckorna inleder redovisningen *i avsnitten 5-11*.

Olyckors fem skeden

Skede	Beskrivning	Stödord	Exempel på åtgärder
1. Förhindra olyckor	Åtgärder som vidtas i syfte att minska sannolikheten för att en olycka skall inträffa	Eliminera, isolera, separera, modifiera, utbilda, planera, verka för, samverka och bygga	Utbildning, internkontroll, skötsel, underhåll, sotning och brandsyn
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar	Åtgärder som byggs in eller förbereds i en byggnad, anläggning eller verksamhet och som kan bidra till att minska konsekvenserna vid en olycka	Isolera, separera, modifiera, utbilda, planera, organisera, bygga och avskilja	Utbildning, internkontroll, skötsel, underhåll, brandsyn, tillsyn, installation av brandvarnare, airbag, sprinkler eller brandlarm, sektionering, skyddsavstånd och materialval med hänsyn till miljön
3. Förbereda räddningsinsatser	Åtgärder som byggs in eller förbereds i en byggnad, anläggning, verksamhet eller hos olika räddningsorgan och som syftar till att underlätta för enskilda, ägare och innehavare, räddningstjänsten eller andra organ att genomföra en räddningsinsats	Utrusta, öva, planera, bygga, dimensionera, modifiera, utbilda och samverka	Insatsplanering, utbildning, övning, räddningsvägar, stigarledning, brandventilation, handbrandsläckare, varnings-system och samverkans-avtal
4. Genomföra räddningsinsatser	Åtgärder som genomförs av enskilda, ägare och innehavare eller räddningstjänsten och som syftar till att avbryta ett pågående olycksförlopp, begränsa skador och deras konsekvenser eller förhindra en olycka om överhängande fara föreligger	Rädda, varna, larma, släcka, begränsa och avbryta	Släcka bränder, ta loss fastklämda personer, utrymma, spärra av, rädda drunknande och stoppa utsläpp av farliga ämnen
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser	Åtgärder som vidtas efter en olycka eller avslutad räddningsinsats i syfte att sanera, återställa eller förhindra nya olyckor	Lindra, vårda, återställa, utvärdera och bygga upp kunskap	Sanering, restvärdesräddning, bevakning på olycksplatsen, återuppbyggnad, insatsrapportering, brottsutredning, erfarenhets- och insatsuppföljning och utredningar av orsaker och händelseförlopp

Fyra typolyckor¹⁾ inom den kommunala räddnings- tjänstens område – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Byggherre	●●	●●			
Kvalitetsansvarig i byggprocessen	●●	●●			
Ägare av fastigheter och byggnader	●●	●●	●●	●●	●●
Lägenhetsinnehavare	●	●	●	●	●
Företag som svarar för driften	●	●	●	●	●
Spårinnehavare (Banverket)	●	●	●	●	●
Trafikutövare (SJ)	●	●	●	●	●
Väghållare	●	●	●	●	●
Tillverkare av kemikalier	●	●	●	●	●
Transportföretag	●	●	●	●	●
Entreprenörer	●	●			
Fordonstillverkare	●	●			
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)	●●●●	●●●●	●●●●		
Kommunen (Kommunstyrelsen)	●●●●	●●●●	●●●●		
Kommunen (Byggnadsnämnden)	●●●●	●●●●	●●●●		
Kommunen (Räddningsnämnden)	●●●●	●●●●	●●●●	●●●●	●●●●
Kommunen (Socialnämnden)	●●●●	●●●●	●●●●	●●●●	●●●●
Kommunen (Tekniska nämnden)	●	●●	●●	●●●	●●
Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	●●●	●●●	●●	●●●	●●
Kommunen (POSOM-gruppen)			●●●●	●●●●	●●●●
Landstinget (Primärvården)			●●●●	●●●●	●●●●
Polismyndigheten	●●●●	●●●	●●●●	●●●●	●●●●
Åklagarmyndigheten					●●●●

1) Bostadsbrand, utsläpp av kemikalier, olycka med farligt gods och tågolycka.

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●●●●	●●●●	●●●●	●●●	●●●●
Landstinget (Akutsjukhusen)			●●●●	●●●●	●●●●
Yrkesinspektionen	●●●	●●●	●●●●		●●●
Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)			●●●	●●●	
Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)			●●●	●●●	
Myndigheter på central nivå					
Räddningsverket	●●●●	●●●●	●●●●	●●●●	●●●●
Rikspolisstyrelsen	●●●●	●●●●			
Boverket	●●●●	●●●●	●●●●		
Arbetskyddsstyrelsen	●●●	●●●	●●●●		
Sprängämnesinspektionen	●●●	●●●	●●	●●	●●
Elsäkerhetsverket	●	●			
Konsumentverket	●	●			
Naturvårdsverket	●	●●	●●	●●	●●
Kemikalieinspektionen	●●	●●	●●	●●	●●
Koncessionsnämnden för miljöskydd	●	●			
Sveriges geologiska undersökning	●●	●●			
Socialstyrelsen			●●●●	●●●●	
Försvarsmakten (Högkvarteret)				●●●	
Banverket	●	●	●	●	
Järnvägsinspektionen	●	●	●		●
Vägverket	●	●	●		●
Livsmedelsverket		●	●		
Haverikommissionen					●●●

Bostadsbrand – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Byggherre	●	●			
Kvalitetsansvarig i byggprocessen	●	●			
Ägare till fastigheter och byggnader	●	●	●	●	●
Lägenhetsinnehavare	●	●	●	●	●
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)	●	●	●		
Kommunen (Kommunstyrelsen)	●	●	●		
Kommunen (Byggnadsnämnden)	●	●	●		
Kommunen (Räddningsnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Socialnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Tekniska nämnden)				●	
Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)				●	
Kommunen (POSOM-gruppen)			●	●	●
Landstinget (Primärvården)			●	●	●
Polismyndigheten	●		●	●	●
Åklagarmyndigheten					●
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●	●	●		●
Landstinget (Akutsjukhusen)			●	●	●
Landstinget (PKL-gruppen)			●	●	
Yrkesinspektionen			●		

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på central nivå					
Räddningsverket	●	●	●	●	●
Socialstyrelsen			●	●	
Rikspolisstyrelsen	●	●			
Boverket	●	●	●		
Arbetskyddsstyrelsen			●		
Sprängämnesinspektionen	●	●			
Elsäkerhetsverket	●	●			
Konsumentverket	●	●			

1. Förhindra olyckor

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
1.1 Byggherre	Bygga ur brandsynpunkt säkra hus	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ansöka om bygglov Göra bygganmälan Delta i byggsamråd Lämna in förslag till kontrollplan Utföra kontroller enligt kontrollplan Genomföra egenkontroller Svara för att byggnaden uppfyller väsentliga brandsäkerhetskrav Vidta åtgärder för att förebygga brands uppkomst
1.2 Kvalitetsansvarig i byggprocessen (utses av byggherren)	Verka för att byggnaden uppfyller väsentliga krav på säkerhet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Svara för att kontroller enligt kontrollplanen utförs
1.3 Ägare till fastigheter och byggnader	Vidta åtgärder för att förhindra brands uppkomst	<i>Jordabalken 12 kap.</i> <i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m.m.</i> <i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Underhålla byggnaden och vara aktsam Underhålla byggnaden Hålla tomten i vårdat skick så att risken för olyckor begränsas Vidta åtgärder för att förebygga brands uppkomst
1.4 Lägenhetsinnehavare	-”-	<i>Jordabalken 12 kap.</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Vara aktsam Vidta åtgärder för att förhindra brands uppkomst

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Myndigheter på lokal nivå			
1.5 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan och detaljplaner
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
1.6 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
1.7 Kommunen (Byggnadsnämnden)	-”-	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
			Pröva ärenden om bygglov
			Ta ställning till behov av kontroll och byggsamråd i samband med bygganmälan
			Besluta om kontrollplan i samband med byggprocessen
			Utöva tillsyn i samband med byggprocessen
			Utfärda slutbevis
1.8 Kommunen (Räddningsnämnden)	-”-	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan
			Informera och ge råd till allmänheten
			Genomföra brandsyn och sotning (rengöring och brandskyddskontroll)
1.9 Kommunen (Socialnämnden)	-”-	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Delta i beredningen av områdesbestämmelser, översikts- och detaljplaner
1.10 Polismyndigheten	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Förhindra anlagd brand
			Ge allmänheten skydd, information och annan hjälp

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på regional nivå**1.11 Länsstyrelsen**

Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen

Plan- och bygglagen (1987:10)

Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet

Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering

Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen

Räddningstjänstlagen (1986:1102)

Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten

Länsstyrelseinstruktionen (1990:1510)

Främja arbetet med kommunala riskanalyser

Myndigheter på central nivå**1.12 Räddningsverket**

Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets verksamhet för att förhindra olyckor

Räddningstjänstlagen (1986:1102)

Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten

Utbilda räddningstjänstpersonal och skorstensfejare

Ge föreskrifter och allmänna råd om brandsyn och sotningsfrister

Räddningsverkets instruktion (1988:1040)

Informera inom Räddningsverkets område

Planera och fördela medel för olika typer av självskyddsutbildning

Utarbeta underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och naturresurslagen

Bostadsbrand

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.13 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen Utbilda polispersonal
1.14 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i> <i>Plan- och byggförordningen (1987:383)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Anmäla ändring i plan- och bygglagen Samordna planeringsunderlag Ge föreskrifter om bl a kvalitetsansvariga och sakkunnig kontrollant Ge föreskrifter för typgodkännande och tillverkningskontroll Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)
1.15 Sprängämnesinspektionen	Förhindra skador på grund av brand och explosion	<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Ge föreskrifter för hantering av brandfarliga och explosiva varor Utöva central tillsyn över hanteringen av brandfarliga och explosiva varor
1.16 Elsäkerhetsverket	Förhindra brands uppkomst	<i>Ellagen (1902:71 s.1)</i>	Ge föreskrifter för kontroll, provning, besiktning m.m. Utöva tillsyn inom elsäkerhetsområdet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.17 Konsument- verket	Verka för att varor eller tjänster inte orsakar skada på person eller egendom	<i>Produktsäkerhetslagen (1988:1604)</i> <i>Konsumentverkets instruktion (1995:868)</i>	Utöva tillsyn inom verksamhetsområdet Utarbeta riktlinjer för företagens marknadsföring och utformning av varor, tjänster och andra nyttigheter

2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
2.1 Byggherre	Bygga ur brandsynpunkt säkra hus	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ansöka om bygglov Göra bygganmälan Delta i byggsamråd Lämna in förslag till kontrollplan Utföra kontroller enligt kontrollplan Genomföra egenkontroller Svara för att byggnaden uppfyller väsentliga brandsäkerhetskrav Vidta åtgärder för att förebygga brands uppkomst Hålla utrustning för släckning av brand och livräddning vid brand samt vidta åtgärder för att begränsa skador till följd av brand
2.2 Ägare till fastigheter och byggnader	Vidta åtgärder för att begränsa skador till följd av brand	<i>Jordabalken 12 kap.</i> <i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i> <i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Underhålla byggnaden och vara aktsam Underhålla byggnaden Hålla tomten i vårdat skick så att risken för olycksfall begränsas Hålla utrustning för släckning av brand och livräddning vid brand

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.3 Kvalitetsansvarig i byggprocessen	Verka för att byggnaden uppfyller väsentliga krav på säkerhet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Svara för att kontroller enligt kontrollplanen utförs
2.4 Lägenhetsinnehavare	Vidta åtgärder för att begränsa skador till följd av brand	<i>Jordabalken 12 kap. Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Vara aktsam I skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och livräddning vid brand

Myndigheter på lokal nivå

2.5 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10) Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om översiktsplan och detaljplaner Besluta om räddningstjänstplan
2.6 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
2.7 Kommunen (Byggnadsnämnden)	-”-	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Pröva ärenden om bygglov Ta ställning till behov av kontroll och byggsamråd i samband med bygganmälan Besluta om kontrollplan i samband med byggprocessen Utöva tillsyn i samband med byggprocessen Utfärda slutbevis

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.8 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan
			Informera och ge råd till allmänheten
		<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Genomföra brandsyn och sotning (rengöring och brandskyddskontroll)
			Utöva tillsyn över hanteringen av brandfarliga varor

Myndigheter på regional nivå

2.9 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Pröva översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser
			Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen
		<i>Länsstyrelseinstruktionen (1990:1510)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
			Främja arbetet med kommunala riskanalyser

Myndigheter på central nivå

2.10 Räddningsverket	Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets skadebegränsande verksamhet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
			Utbildning av räddningstjänstpersonal och skorstensfejare
			Ge föreskrifter och allmänna råd om brandsyn- och sotningsfrister

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Informera inom Räddningsverkets verksamhetsområde Planera och fördela medel för olika typer av självskyddsutbildning Utarbeta underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och naturresurslagen
2.11 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen Utbilda polispersonal
2.12 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i> <i>Plan- och byggförordningen (1987:383)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Anmäla ändring i plan- och bygglagen Samordna planeringsunderlag Ge föreskrifter om bl a kvalitetsansvariga och sakkunnig kontrollant Ge föreskrifter för typgodkännande och tillverkningskontroll Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)
2.13 Sprängämnesinspektionen	Förhindra skador på grund av brand och explosion	<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Ge föreskrifter för hantering av brandfarliga och explosiva varor Utöva central tillsyn över hanteringen av brandfarliga och explosiva varor

Aktör

Uppgift

Regelverk

Deluppgift

**2.14 Elsäkerhets-
verket**

Främja åtgärder som
begränsar skador

Ellagen
(1902:71 s.1)

Ge föreskrifter för
kontroll, provning,
besiktning m.m.

Utöva tillsyn inom
elsäkerhetsområdet

3. Förbereda räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
3.1 Ägare till fastigheter och byggnader	Underlätta för räddningsinsats och vidta åtgärder för att begränsa skador till följd av brand	<i>Lagen (1994:847) om tekniska egen-skapskrav på byggnadsverk, m.m.</i> <i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Underhålla byggnaden Hålla tomten i vårdat skick och svara för bl a snöröjning och skyltning av räddningsväg
3.2 Lägenhetsinnehavare	Underlätta för räddningsinsats och vidta åtgärder för att begränsa skador till följd av brand	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	I skälighets omfattning hålla utrustning för släckning av brand och livräddning vid brand
<i>Myndigheter på lokal nivå</i>			
3.3 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Dimensionera räddningstjänstresurser i kommunen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
3.4 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-” -	-” -	Samordna och leda kommunens verksamhet
3.5 Kommunen (Räddningsnämnden)	-” -	-” -	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Dimensionera och anskaffa resurser för räddningstjänst Utilda och öva personal Planera för räddningsinsatser Informera och ge råd till allmänheten Genomföra brandsyn (kontroll av brandskyddsåtgärder i trapphus m.m.)

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Svara för att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen Samverka med hälso- och sjukvården, polisen, social-tjänsten m.fl. vid planering och övning
3.6 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Underlätta för räddningsinsats	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utforma bebyggelsemiljön med hänsyn till bl.a. hälsa och säkerhet
3.7 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Planera för medverkan vid räddningsinsats
3.8 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” -	Planera för psyko-sociala stödsatser i samband med olyckor
		<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	-” -
3.9 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvård	-” -	Utbilda och öva personalen så att den kan medverka vid räddningsinsatser
3.10 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsatser

Myndigheter på regional nivå

3.11 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Upprätta planer för övertagande av ansvaret för räddningstjänsten Informera allmänheten om innehållet i planerna

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.12 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvård	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Hålla beredskap för omhändertagande av skadade på olycksplatsen, transport till sjukhus och fortsatt vård Ge råd till primärvården om utbildning och övning Planera för samverkan med räddningstjänsten vid räddningsinsatser
3.13 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	-” -	-” -	Planera det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
3.14 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet i arbetet	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över räddningspersonalens arbetsmiljö

Myndigheter på central nivå

3.15 Räddningsverket	Samordna samhällets verksamhet inom räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Ge råd i samband med insatsplanering
		<i>Räddningstjänstföreläggningen (1986:1107)</i>	Utbilda räddningstjänstpersonal Föreläggning i räddningstjänstplaner
		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Utveckla materiel för räddningstjänsten
3.16 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Anmäla ändring i PBL Samordna planeringsunderlag
		<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Beakta räddningspersonalens säkerhet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.17 Arbetarskydds-Styrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljö-verksamheten	<i>Arbetsmiljöverordningen (1977:1166)</i>	Ge föreskrifter om räddningspersonalens och andra anställdas personliga skydd
3.18 Socialstyrelsen	Utveckla hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1986:763)</i>	Utöva tillsyn över hälso- och sjukvården Ge allmänna råd för planeringen av det medicinska omhändertagandet, transporten till sjukhus och den övriga vården av skadade Ge allmänna råd för planeringen av det psykosociala omhändertagandet i samband med olyckor

4. Genomföra räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
4.1 Ägare till fastigheter och byggnader	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas i räddningsinsatsen Varna och vid behov larma
4.2 Lägenhetsinnehavare	-”-	-”-	Medverka med resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas i räddningsinsatsen Varna och vid behov larma Fullgöra tjänsteplikt
Myndigheter på lokal nivå			
4.3 Kommunen (Räddningsnämnden)	Svara för genomförandet av räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Leda räddningsinsats och samordna insatsen med annan verksamhet Informera och varna allmänheten och berörda parter Underrätta ägaren eller innehavaren om behovet av bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning Påbörja restvärdesräddning
4.4 Kommunen (Tekniska nämnden)	Underlätta räddningsinsats	-”-	Medverka med resurser vid räddningsinsats

Bostadsbrand

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
4.5 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ge råd i samband med insats Medverka med resurser vid räddningsinsats
4.6 Kommunen (Socialnämnden)	-” -	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp
4.7 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1986:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser -” -
4.8 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvård	-” -	Medverka i omhändertagandet av skadade i samband med olyckor
4.9 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Svara för utrymning, avspärning och trafikreglering Bevaka egendom och områden Registrera utrymmande Identifiera och registrera skadade (i samverkan med sjukvården) Identifiera och registrera avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Informera anhöriga och berörda samt medverka i annan informationsverksamhet Påbörja utredning (förhör, säkra bevis) av eventuellt brott i samband med branden

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på regional nivå

4.10 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvård	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ta hand om skadade på olycksplatsen, transportera dem till sjukhus och ge fortsatt vård Ge råd till primärvården
4.11 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	-”-	-”-	Leda och samordna det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor

Myndigheter på central nivå

4.12 Räddningsverket	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Ge information och råd till räddningsledaren
4.13 Socialstyrelsen	Underlätta hälso- och sjukvårdens insatser	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge råd för det medicinska omhändertagandet på olycksplatsen och den övriga vården

5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift	
Riskägare				
5.1 Ägare till fastigheter och byggnader	Begränsa risken för nya olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Hålla tomten i vårdat skick	
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ordna bevakning	
		<i>Brottsbalken</i>	Lämna upplysningar till polisen	
			Underlätta eventuell brottsplatsundersökning	
5.2 Lägenhetsinnehavare	-” -	-” -	Lämna upplysningar till polisen	
			Underlätta eventuell brottsplatsundersökning	
Myndigheter på lokal nivå				
5.3 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor och begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Underrätta ägaren eller innehavaren om behovet av bevakning, restvärdesräddning, sanering och återställning	
			<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Underrätta annan myndighet om missförhållanden som kan leda till annan olyckshändelse
				Biträda polismyndigheten vid brottsplatsutredning
			Underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnden eller länsstyrelsen om miljön blivit skadad	
5.4 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Bistå drabbade med inkvartering, mat och kläder	

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
5.5 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i> <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser -” -
5.6 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso och sjukvård	-” -	Ge fortsatt vård
5.7 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Genomföra utredning vid misstanke om brott och i vissa fall leda förundersökning Registrera och identifiera skadade, avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Meddela anhöriga
5.8 Åklagare	Beivra brott	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen</i>	Leda förundersökning -” -
Myndighet på regional nivå			
5.9 Länsstyrelsen	Svara för regional uppföljning	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
5.10 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvård	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård Ge råd till primärvården
Myndigheter på central nivå			
5.11 Räddningsverket	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Inhämta erfarenheter från allvarliga olyckshändelser Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Lämna ersättning till kommun för genomförd räddningsinsats som har medfört kostnad överstigande kommunens självrisk

Utsläpp av kemikalier – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Byggherre	●	●			
Kvalitetsansvarig i byggprocessen	●	●			
Ägare av fastigheter och byggnader	●	●	●	●	●
Företag som svarar för driften	●	●	●	●	●
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)	●	●	●		
Kommunen (Kommunstyrelsen)	●	●	●		
Kommunen (Byggnadsnämnden)	●	●	●		
Kommunen (Räddningsnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Socialnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Tekniska nämnden)		●	●	●	●
Kommunen (POSOM-gruppen)			●	●	●
Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	●	●	●	●	●
Landstinget (Primärvården)			●	●	●
Polismyndigheten	●	●	●	●	●
Åklagarmyndigheten					●
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●	●	●	●	●
Yrkesinspektionen	●	●	●		●
Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)			●	●	
Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)			●	●	
Landstinget (PKL-gruppen)			●	●	
Landstinget (Akutsjukhusen)			●	●	●

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på central nivå					
Räddningsverket	●	●	●	●	●
Rikspolisstyrelsen	●	●			
Boverket	●	●	●		
Arbetskyddsstyrelsen	●	●	●		
Sprängämnesinspektionen	●	●	●	●	●
Naturvårdsverket	●	●	●	●	●
Kemikalieinspektionen	●	●	●	●	●
Koncessionsnämnden för miljöskydd	●	●			
Sveriges geologiska undersökning	●	●			
Socialstyrelsen			●	●	
Försvarsmakten (Högkvarteret)				●	
Haverikommissionen					●

1. Förhindra olyckor

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
1.1 Byggherre	Bygga från olyckssynpunkt säkra anläggningar	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ansöka om bygglov Göra bygganmälan Delta i byggsamråd Lämna in förslag till kontrollplan Utföra kontroller enligt kontrollplan Genomföra egenkontroller Svara för att byggnaden uppfyller väsentliga säkerhetskrav
1.2 Kvalitetsansvarig i byggprocessen (utses av byggherren)	Verka för att byggnaden uppfyller väsentliga krav på säkerhet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Svara för att kontroller enligt kontrollplanen utförs
1.3 Ägare av fastigheter och byggnader	Vidta åtgärder för att förhindra olyckor	<i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i> <i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Underhålla byggnaden Hålla industritomten i vårdat skick så att risken för olyckor begränsas
1.4 Företag (som svarar för driften)	-”-	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att lokaler och teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet) Utforma och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet) Utarbeta riskanalys

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i> <i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i> <i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i> <i>Förordningen (1996:971) om farligt avfall</i> <i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet Utarbeta en miljökonsekvensbeskrivning i samband med ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet Vidta skyddsåtgärder vid miljöfarliga verksamheter för att förhindra olägenheter Årligen utarbeta miljörapport som lämnas till länsstyrelsen eller kommunen (miljö- och hälsoskyddsnämnden) Vidta åtgärder vid hantering av kemiska produkter för att förhindra skador på människor eller i miljön Ansöka om tillstånd för transport, mellanlagring, återvinning eller bortskaffande av farligt avfall Ansöka om tillstånd för hantering av brandfarliga varor

Myndigheter på lokal nivå

1.5 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Besluta om räddningstjänstplan
1.6 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.7 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Utarbeta förslag till översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning i samband med vissa detaljplaner Pröva ärenden om bygglov Ta ställning till behov av kontroll och byggsamråd i samband med byggnämndan Besluta om kontrollplan i samband med byggprocessen Utöva tillsyn i samband med byggprocessen Utfärda slutbevis Besluta om tillstånd för hantering av brandfarliga varor
1.8 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	-”-	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i> <i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i> <i>Miljöskyddsförordningen (1989:364)</i> <i>Förordningen (1985:835) om kemiska produkter</i>	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Delta i beredning av ärenden om tillstånd för miljöfarlig verksamhet Utöva tillsyn i kommunen över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön Granska miljörapport Handlägga anmälan om miljöfarlig verksamhet och i samband med detta meddela råd för verksamheten Utöva tillsyn över kemikaliehanteringen i kommunen

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.9 Kommunen (Socialnämnden)	-” -	<i>Socialtjänstlagen</i> (1980:620)	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
1.10 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Räddningstjänstlagen</i> (1986:1102)	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Informera och ge råd till allmänheten Genomföra tillsyn av 43§-anläggningar
		<i>Lagen</i> (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor	Utöva tillsyn över hantering av brandfarliga varor
1.11 Polismyndigheten	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen</i> (1984:387)	Ge allmänheten skydd, information och annan hjälp

Myndigheter på regional nivå

1.12 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen</i> (1987:10)	Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen
		<i>Räddningstjänstlagen</i> (1986:1102)	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Länsstyrelseinstruktionen</i> (1990:1510)	Främja arbetet med kommunala riskanalyser
		<i>Miljöskyddslagen</i> (1969:387)	Besluta om tillstånd för miljöfarlig verksamhet och i samband med detta fastställa villkor för verksamheten Utöva tillsyn i länet över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
			Granska miljörapport
Forts.		<i>Förordningen (1985:835) om kemiska produkter</i>	Besluta om tillstånd i yrkesverksamhet för import eller överlåtelse av livsfarliga eller mycket farliga kemiska produkter
		<i>Förordningen (1996:971) om farligt avfall</i>	Besluta om tillstånd för transport, mellanlagring, återvinning eller bortskaffande av farligt avfall
		<i>Vattenlagen (1983:291)</i>	Besluta om skyddsområden och skyddsföreskrifter för vattentäkter
1.13 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbetsmiljön Besluta om tillstånd för hantering av vissa farliga kemikalier

Myndigheter på central nivå

1.14 Räddningsverket	Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets verksamhet för att förhindra olyckor	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Utbilda räddningstjänstpersonal
		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Informera inom Räddningsverkets område Planera och fördela medel för olika typer av självskyddsutbildning
			Utarbeta underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och naturresurslagen
1.15 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen
		<i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i>	Utbilda polispersonal

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.16 Koncessionsnämnden för miljöskydd	Skydda mark, luft och vatten mot verkningar av miljöfarlig verksamhet	<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Besluta om tillstånd för miljöfarlig verksamhet och fastställa villkor för verksamheten
1.17 Naturvårdsverket	Tillvarata miljövärdens intressen vid etablering av miljöfarlig verksamhet och se till att förebyggande åtgärder vidtas	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i> <i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i> <i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i> <i>Förordningen om farligt avfall (1996:971)</i>	Utöva central tillsyn över efterlevnaden av bestämmelser som avser hanteringen av avloppsvatten utanför byggnad Utöva central tillsyn över miljöfarlig verksamhet Utöva central tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om skydd för den yttre miljön i samband med hantering av kemiska produkter Utöva central tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om skydd för den yttre miljön i samband med hantering av farligt avfall
1.18 Kemikalieinspektionen	Övervaka och ge råd om hantering av kemiska ämnen	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utreda eventuella skadeverkningar på människors hälsa och miljön Föra register över kemiska produkter och ämnen Utarbeta regler för klassificering av kemiska produkter och ämnen med avseende på hälso- och miljöfarligheten
1.19 Arbets-skyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn
1.20 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Anmäla ändring i plan- och bygglagen

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Plan- och byggförordningen (1987:383)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Samordna planeringsunderlag Ge föreskrifter om bl.a. kvalitetsansvariga och sakkunnig kontrollant Ge föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)
1.21 Sveriges geologiska undersökning	Tillhandahålla underlag för tillämpningen av bestämmelser som ska skydda mark och vatten	<i>Instruktionen för Sveriges geologiska undersökning (1995:1381)</i>	Göra inventeringar av geologiska förhållanden och sprida kunskaper om dessa (ska användas bl.a. vid bedömning av kemikaliers spridning i mark)
1.22 Sprängämnesinspektionen	Förhindra skador på grund av brand och explosion	<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Ge ut föreskrifter för hantering av brandfarliga och explosiva varor Utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna Fastställa kriterier för bedömning av kemikaliers explosiva och brandfarliga egenskaper Ge ut förteckning över brandfarliga och explosiva varor

2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
2.1 Byggherre	Bygga från olyckssynpunkt säkra anläggningar	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Ansöka om bygglov Göra bygganmälan Delta i byggsamråd Lämna in förslag till kontrollplan Utföra kontroller enligt kontrollplan Genomföra egenkontroller Svara för att byggnaden uppfyller väsentliga säkerhetskrav
		<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	
2.2 Kvalitetsansvarig i byggprocessen (utses av byggherren)	Verka för att byggnaden uppfyller väsentliga krav på säkerhet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Svara för att kontroller blir utförda enligt kontrollplanen
2.3 Ägare av fastigheter och byggnader	Vidta åtgärder för att begränsa skador	<i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Underhålla byggnad
		<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Hålla industritomten i vårdat skick så att risken för olyckor begränsas
2.4 Företag (som svarar för driften)	-”-	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att lokaler och teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet) Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift	
Forts.		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Vidta åtgärder för att förhindra allvarliga skador på människor eller miljön (43§-anläggning)	
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Utarbeta riskanalys	
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet Utarbeta en miljökonsekvensbeskrivning i samband med ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet	
			Vidta skyddsåtgärder vid miljöfarliga verksamheter för att förhindra olägenheter Årligen utarbeta miljörapport som lämnas till länsstyrelsen eller kommunen (miljö- och hälsoskyddsnämnden)	
			<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Vidta åtgärder vid hantering av kemiska produkter för att förhindra skador på människor eller i miljön
			<i>Förordningen (1996:971) om farligt avfall</i> <i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Ansöka om tillstånd för transport, mellanlagring, återvinning eller bortskaffande av farligt avfall Ansöka om tillstånd för hantering av brandfarliga varor

Myndigheter på lokal nivå

2.5 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
2.6 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.7 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Utarbeta förslag till översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Utarbeta miljökonsekvensbeskrivningar i samband med vissa detaljplaner Pröva ärenden om bygglov Ta ställning till behov av kontroll och byggsamråd i samband med byggnämndan Besluta om kontrollplan i samband med byggprocessen Utöva tillsyn i samband med byggprocessen Utfärda slutbevis Besluta om tillstånd för hantering av brandfarliga varor
2.8 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	-”-	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i> <i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i> <i>Miljöskyddsförordningen (1989:364)</i> <i>Förordningen (1985:835) om kemiska produkter</i>	Delta i beredning av översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Delta i beredning av ärenden om tillstånd för miljöfarlig verksamhet Utöva tillsyn i kommunen över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön Granska miljörapport Handlägga anmälan om miljöfarlig verksamhet och i samband med detta meddela råd för verksamheten Utöva tillsyn över kemikaliehanteringen i kommunen

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.9 Kommunen (Socialnämnden)	-” -	<i>Socialtjänstlagen</i> (1980:620)	Delta i beredning av över- siktsplan, områdesbestäm- melser och detaljplaner
2.10 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja åtgärder som be- gränsar skador	<i>Räddningstjänst- lagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till rädd- ningstjänstplan Informera och ge råd till allmänheten Genomföra tillsyn av 43 §- anläggning
		<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explo- siva varor</i>	Utöva tillsyn över hante- ringen av brandfarliga varor
2.11 Kommunen (Tekniska nämnden)	-” -	<i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i>	Se till att allmän va- anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspek- ter
		<i>Livsmedelslagen</i> (1971:511)	Svara för att dricksvatten inte är skadligt eller otjänligt
2.12 Polismyndig- heten	Förhindra brott och andra störningar av allmän ord- ning och säkerhet	<i>Polislagen</i> (1984:387)	Ge allmänheten skydd, information och annan hjälp

Myndigheter på regional nivå

2.13 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och be- redskapshänsyn tas i sam- hällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen</i> (1987:10)	Pröva detaljplaner och om- rådesbestämmelser med hänsyn till hälsa och sä- kerhet Samordna statens intres- sen samt ge råd och un- derlag för kommunernas planering Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen
		<i>Räddningstjänst- lagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddnings- tjänsten
		<i>Länsstyrelseinstruk- tionen (1990:1510)</i>	Främja arbetet med kom- munala riskanalyser
		<i>Miljöskyddslagen</i> (1969:387)	Besluta om tillstånd för miljöfarlig verksamhet och

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			i samband med detta fastställa villkor för verksamheten Utöva tillsyn i länet över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön Granska miljörapport Besluta om tillstånd i yrkesverksamhet för import eller överlåtelse av livsfarliga eller mycket farliga kemiska produkter Besluta om tillstånd för transport, mellanlagring, återvinning eller bortskaffande av farligt avfall Besluta om skyddsområden och skyddsföreskrifter för vattentäkter
2.14 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbetsmiljön Besluta om tillstånd för hantering av vissa farliga kemikalier

Myndigheter på central nivå

2.15 Räddningsverket	Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets verksamhet för att begränsa skador vid olyckor	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Utbilda räddningstjänstpersonal Informera inom Räddningsverkets område Planera och fördela medel för olika typer av självskyddsutbildning Utarbeta underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och naturresurslagen

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.16 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen
		<i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i>	Utbilda polispersonal
2.17 Koncessionsnämnden för miljöskydd	Skydda mark, luft och vatten mot verkningar av miljöfarlig verksamhet	<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Besluta om tillstånd för miljöfarlig verksamhet och fastställa villkor för verksamheten
2.18 Naturvårdsverket	Tillvarata miljövårdens intressen vid etablering av miljöfarlig verksamhet och se till att förebyggande åtgärder vidtas	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Utöva central tillsyn över efterlevnaden av bestämmelser som avser hanteringen av avloppsvatten utanför byggnad
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Utöva central tillsyn över miljöfarlig verksamhet
		<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utöva central tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om skydd för den yttre miljön i samband med hantering av kemiska produkter
		<i>Förordningen om farligt avfall (1996:971)</i>	Utöva central tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om skydd för den yttre miljön i samband med hantering av farligt avfall
2.19 Kemikalieinspektionen	Övervaka och ge råd om hantering av kemiska ämnen	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utreda eventuella skadeverkningar på människors hälsa och miljön
			Föra register över kemiska produkter och ämnen
			Utarbeta regler för klassificering av kemiska produkter och ämnen med avseende på hälso- och miljöfarligheten

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.20 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn
2.21 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i> <i>Plan- och byggförordningen (1987:383)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Anmäla ändring i plan- och bygglagen Samordna planeringsunderlag Ge föreskrifter om bl.a. kvalitetsansvariga och sakkunnig kontrollant Ge föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)
2.22 Sveriges geologiska undersökning	Tillhandahålla underlag för tillämpningen av bestämmelser som ska skydda mark och vatten	<i>Instruktionen för Sveriges geologiska undersökning (1995:1381)</i>	Göra inventeringar av geologiska förhållanden och sprida kunskaper om dessa (ska användas bl.a. vid bedömning av kemikaliers spridning i mark)
2.23 Sprängämnesinspektionen	Förhindra skador på grund av brand och explosion	<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Ge ut föreskrifter för hantering av brandfarliga och explosiva varor Utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna Fastställa kriterier för bedömning av kemikaliers explosiva och brandfarliga egenskaper Ge ut förteckning över

Aktör

Uppgift

Regelverk

Deluppgift

brandfarliga och explosiva
varor

3. Förbereda räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
3.1 Ägare av fastigheter och byggnader	Planera och underlätta för räddningsinsats	<i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Underhålla byggnaden
		<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Underhålla industritomten
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Hålla utrustning för livräddning vid olyckor
3.2 Företag (som svarar för driften)	-”-	-”-	Hålla beredskap med personal och materiel
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Betala bidrag till miljöskadeförsäkring
Myndigheter på lokal nivå			
3.3 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Dimensionera räddningstjänstresurser i kommunen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
3.4 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
3.5 Kommunen (Räddningsnämnden)	Planera och organisera räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan
			Dimensionera och anskaffa resurser för räddningstjänst
			Utbilda och öva personal
			Planera för räddningsinsatser
			Informera och ge råd till allmänheten
	Planera för att varna allmänheten vid allvarliga olyckor (VMA)		
	Genomföra tillsyn och brandsyn av 43§-anläggning		

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Svara för att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen Samverka med hälso- och sjukvården, polisen, socialtjänsten m.fl. vid planering och övning Genomföra tillsyn över hantering av brandfarliga varor Besluta att ägare eller innehavare till en 43§-anläggning får använda alarmeringsanordningar för viktigt meddelande till allmänheten
3.6 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Underlätta för räddningsinsats	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utforma bebyggelsemiljön med hänsyn till hälsa och säkerhet
3.7 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Planera för att bistå räddningstjänsten vid en olycka	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsatser
3.8 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Planera för medverkan vid räddningsinsats
3.9 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Planera för psyko-sociala stödinsatser i samband med olyckor
3.10 Kommunen (Tekniska nämnden)	Planera för att bistå räddningstjänsten vid en olycka	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i> <i>Livsmedelslagen (1971:511)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsatser Se till att allmän va-anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspekter Svara för att tillhandahållet dricksvatten inte är skadligt eller otjänligt
3.11 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utbilda och öva personalen så att den kan medverka vid räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

3.12 Polismyndigheten

Svara för allmän ordning och säkerhet

Polislagen (1984:387)

Planera för samverkan vid räddningsinsats

Myndigheter på regional nivå

3.13 Länsstyrelsen

Samordna räddningstjänsten inom länet

Räddningstjänstlagen (1986:1102)

Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten

Räddningstjänstförordningen (1986:1107)

Upprätta planer för övertagande av ansvaret för räddningstjänsten

Informera allmänheten om innehållet i planerna

Ge råd med hänsyn till kraven att skydda den yttre miljön

Plan- och bygglagen (1987:10)

Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet

3.14 Landstinget (Akutsjukhusen)

Svara för hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Hålla beredskap för omhändertagande av skadade på olycksplatsen, transport till sjukhus och fortsatt vård

Ge råd till primärvården om utbildning och övning

Planera för samverkan med räddningstjänsten vid räddningsinsatser

3.15 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)

-”-

-”-

Planera det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor

3.16 Yrkesinspektionen

Verka för säkerhet på arbetsplatserna

Arbetsmiljölagen (1977:1160)

Utöva tillsyn över arbetsmiljön (t.ex. räddningspersonalens säkerhet)

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.17 Försvarmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Planera för deltagande i räddningsinsatser och medverka i övningar
3.18 Försvarmakten (Militärbefälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	-”-	Inrikta fo-befälhavarens planering av militär medverkan Planera för samordning av militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet

Myndigheter på central nivå

3.19 Räddningsverket	Samordna samhällets verksamhet inom räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i> <i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Ge råd i samband med insatsplanering Utbilda räddningstjänstpersonal Föreslå ändring i räddningstjänstplaner Utveckla materiel för räddningstjänsten
3.20 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Ge föreskrifter för byggnadsverk (avser bl.a. räddningspersonalens säkerhet och underlättande av räddningsinsats)
3.21 Kemikalieinspektionen	Följa verksamheten med kemiska produkter och hälso- eller miljöriskerna med dem	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i> <i>Kemikalieinspektionens instruktion (1988:525)</i>	Utöva tillsyn över tillverkare, importörer och andra leverantörer Lämna information inom kemikaliekontrollens område

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.22 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljöverordningen (1977:1166)</i>	Ge föreskrifter för räddningspersonalens och andra anställdas personliga skydd
3.23 Socialstyrelsen	Utveckla hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utöva tillsyn över hälso- och sjukvården Ge allmänna råd för planeringen av det medicinska omhändertagandet, transporten till sjukhus och den övriga vården av skadade Ge allmänna råd för medicinskt omhändertagande i samband med kemikalieolyckor Ge allmänna råd för planeringen av det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
3.24 Naturvårdsverket	Ge vägledning för planering av insatser som skall skydda den yttre miljön	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Ge föreskrifter om den information som ägare eller innehavare av en anläggning ska lämna till kommunen om risker med hanteringen av kemiska produkter samt om åtgärderna vid eller efter en olycka
3.25 Sprängämnesinspektionen	Ge vägledning för planering av räddningsinsats	<i>Sprängämnesinspektionens instruktion (1996:62)</i> <i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Lämna information inom området brandfarliga och explosiva varor Ge ut föreskrifter för hantering av brandfarliga och explosiva varor Utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna Fastställa kriterier för bedömning av kemikaliers explosiva och brandfarliga egenskaper

4. Genomföra räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
4.1 Ägare av fastigheter och byggnader	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas vid räddningsinsats Varna och vid behov larma
4.2 Företag (som svarar för driften)	-”-	-”-	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Medverka med resurser för räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas vid räddningsinsats Varna och vid behov larma Informera kommunen och Räddningsverket om det inträffar en allvarlig olycka (gäller verksamhet som avses i 43 §)
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	
Myndigheter på lokal nivå			
4.3 Kommunen (Räddningsnämnden)	Svara för genomförandet av räddningsinsatsen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Leda räddningsinsats och samordna insatsen med annan verksamhet Informera och varna allmänheten och berörda parter Underrätta ägaren eller innehavaren om behovet av bevakning, restvärdesräddning, sanering och återställning Påbörja restvärdesräddning

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
4.4 Kommunen (Tekniska nämnden)	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i> <i>Livsmedelslagen (1971:511)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Se till att allmän va-anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspekter Svara för att dricksvatten inte är skadligt eller otjänligt
4.5 Kommunen (Miljö- och hälso-skyddsnämnden)	-”-	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ge råd i samband med räddningsinsats Medverka med resurser vid räddningsinsats
4.6 Kommunen (Socialnämnden)	-”-	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp
4.7 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i> <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
4.8 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	-”-	Medverka i omhändertagandet av skadade i samband med olyckor
4.9 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Svara för utrymning, avspärrning och trafikreglering Bevaka egendom och områden Registrera utrymmande Identifiera och registrera skadade (i samverkan med hälso- och sjukvården) Identifiera och registrera avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Forts.

Informera anhöriga och berörda samt medverka i annan informationsverksamhet

Påbörja utredning (förhöra, säkra bevis) av eventuellt brott i samband med olyckan

Myndigheter på regional nivå

4.10 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ta hand om skadade på olycksplatsen, transportera dem till sjukhus och ge fortsatt vård Ge råd till primärvården
4.11 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	-”-	-”-	Leda och samordna det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
4.12 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Vid behov överta ansvaret för räddningstjänsten Vid behov utse räddningsledare
4.13 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	-”- <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Medverka med militära resurser vid räddningsinsats
4.14 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	-”-	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet

Myndigheter på central nivå

4.15 Kemikalieinspektionen	Underlätta räddningsinsats	<i>Kemikalieinspektionens instruktion (1988:525)</i>	Ge information och råd till räddningsledaren
4.16 Naturvårdsverket	-”-	<i>Naturvårdsverkets instruktion (1988:518)</i>	-”-

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
4.17 Räddningsverket	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Ge information och råd till räddningsledaren
4.18 Sprängämnesinspektionen	-”-	<i>Sprängämnesinspektionens instruktion (1996:62)</i>	-”-
4.19 Socialstyrelsen	Underlätta hälso- och sjukvårdens insatser	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge råd för det medicinska omhändertagandet på olycksplatsen och i den övriga vården
4.20 Försvarmakten (Högkvarteret)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser som fordrar resurser från flera militärområden

5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
5.1 Ägare av fastigheter och byggnader	Begränsa risken för nya olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Hålla tomten i vårdat skick Ordna bevakning
		<i>Brottsbalken</i>	Lämna upplysningar till polisen Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
5.2 Företag (som svarar för driften)	-”-	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Ordna bevakning
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Följa upp skador i miljön
		<i>Brottsbalken</i>	Lämna upplysningar till polisen Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Informera kommunen och Räddningsverket om det är en allvarlig olycka
		<i>Arbetsmiljöverordningen (1977:1166)</i>	Informera Yrkesinspektionen om arbetstagare har omkommit eller skadats

Myndigheter på lokal nivå

5.3 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja verksamhet som hindrar olyckor och begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Underrätta ägaren eller innehavaren om behovet av bevakning, restvärdesräddning, sanering och återställning
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Underrätta annan myndighet om missförhållanden som kan leda till annan olycka Biträda polismyndigheten vid brottsplatsutredning

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnden eller länsstyrelsen om miljön blivit skadad
5.4 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Bistå drabbade med in-kvartering, mat och kläder
5.5 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	- ” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
5.6 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Hindra uppkomsten av sanitära olägenheter eller undanröja dessa	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i> <i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Ge information till allmänheten Kontrollera kvaliteten på vatten, mark, vegetation och djurliv Ge råd om åtgärder (t.ex. markbearbetning) Besluta om förelägganden eller förbud Utöva tillsyn över förorenade områden
5.7 Kommunen (Tekniska nämnden)	Återställa va- systemen	<i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i> <i>Livsmedelslagen (1971:511)</i>	Ge information till allmänheten Se till att allmän va-anläggning kommer till stånd om det behövs med tanke på hälsoskyddet Se till att allmän va-anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspekter Svara för att dricksvatten inte är skadligt eller otjänligt
5.8 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
5.9 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Rättegångsbalken</i>	Genomföra utredning vid misstanke om brott och i vissa fall leda förundersökning
		<i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	-” -
		<i>Polislagen (1984:387)</i>	Registrera och identifiera skadade, avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter
		<i>Lagen (1990:712) om undersökning av olyckor</i>	Meddela anhöriga
			Ge tillstånd till röjning av olycksplatsen i vissa fall
5.10 Åklagarmyndigheten	Beivra brott	<i>Rättegångsbalken</i>	Leda förundersökning
		<i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	

Myndighet på regional nivå

5.11 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård
5.12 Länsstyrelsen	Svara för regional uppföljning	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Utöva tillsyn över förorenade områden
		<i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i>	Se till att kommunerna ordnar vattenförsörjning i ett större sammanhang om det behövs för hälsoskyddet
5.13 Yrkesinspektionen	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utreda olyckan om arbetstagare har omkommit eller skadats

Myndigheter på central nivå

Utsläpp av kemikalier

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
5.14 Räddningsverket	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Inhämta erfarenheter från allvarliga olyckshändelser Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Lämna ersättning till kommun för genomförd räddningsinsats som har medfört kostnad överstigande kommunens självrisk Informera regeringen om det är en allvarlig olycka
5.15 Kemikalieinspektionen	Svara för erfarenhetsåterföring inom ansvarsområdet	<i>Kemikalieinspektionens instruktion (1988:525)</i>	Ge råd om hantering om kemikalier
5.16 Sprängämnesinspektionen	-” -	<i>Sprängämnensinspektionens instruktion (1996:62)</i>	Ge råd om hantering om kemikalier
5.17 Naturvårdsverket	Svara för utvecklingsarbetet inom miljövårdsområdet	<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Ge råd om hur olika åtgärder påverkar den yttre miljön Besluta om bidrag till efterbehandlingsåtgärder (från särskilda anslag) Utöva central tillsyn över förorenade områden
5.18 Haverikommissionen	Följa den nationella och internationella utvecklingen inom områden som omfattas av verksamheten	<i>Haverikommissionens instruktion (1996:282)</i>	Undersöka allvarliga olyckor och tillbud till olyckor samt andra händelser om en undersökning har betydelse från säkerhetssynpunkt

Olycka med farligt gods – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Väghållare	●	●	●	●	●
Tillverkare av kemikalier	●	●	●	●	●
Avsändare	●	●	●	●	●
Transportföretag	●	●	●	●	●
Entreprenörer	●	●			
Fordonstillverkare	●	●			
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)	●	●	●		
Kommunen (Kommunstyrelsen)	●	●	●		
Kommunen (Byggnadsnämnden)	●	●	●		
Kommunen (Räddningsnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Socialnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Tekniska nämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (POSOM-gruppen)			●	●	●
Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	●	●	●	●	●
Landstinget (Primärvården)			●	●	●
Polismyndigheten	●	●	●	●	●
Åklagarmyndigheten					●
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●	●	●	●	●
Yrkesinspektionen	●	●	●		●
Försvarmakten (Fo-befälhavaren)			●	●	
Försvarmakten (Militärbefälhavaren)			●	●	
Landstinget (Akutsjukhusen)			●	●	●
Landstinget (PKL-gruppen)			●	●	

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på central nivå					
Vägverket	●	●	●		●
Räddningsverket	●	●	●	●	●
Rikspolisstyrelsen	●	●			
Kemikalieinspektionen	●	●	●	●	●
Sprängämnesinspektionen	●	●	●	●	●
Arbetskyddsstyrelsen	●	●	●		
Boverket	●	●	●		
Sveriges geologiska undersökning	●	●			
Naturvårdsverket		●	●	●	●
Livsmedelsverket		●	●		
Socialstyrelsen			●	●	
Försvarsmakten (Högkvarteret)				●	
Haverikommissionen					●

1. Förhindra olyckor

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
1.1 Vägghållare (Kommunen eller regional avdelning inom Vägverket eller kommunen)	Utforma och anlägga vägar så att olyckor förhindras	<i>Väglagen (1971:948)</i>	Utarbeta förslag till arbetsplan för väg Utarbeta en miljökonsekvensbeskrivning i samband med utarbetandet av arbetsplan Bygga vägen samt svara för drift och underhåll av vägen
1.2 Entreprenör (Vägbyggare)	Skapa förutsättningar för säker trafik	<i>Avtalslagen (1915:218)</i>	Bygga en säker väg i enlighet med utfärdade bygghandlingar
1.3 Fordonstillverkare	-”-	<i>Fordonskungörelsen (1972:595)</i> <i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i>	Utforma och tillverka säkra fordon
1.4 Tillverkare av kemikalier	Skapa förutsättningar för en säker hantering av det farliga godset	<i>Lagen om kemiska produkter (1985:426)</i>	Utarbeta varudeklarationer
1.5 Avsändare	-”-	<i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i>	Tillse att godshandlingar samt transportkort skickas med transporten Tillse att godset är förpackat på rätt sätt
1.6 Transportföretag (inklusive förare)	Framföra säkra transporter med farligt gods	-”- <i>Vägtrafikkungörelsen (1972:603)</i> <i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Underhålla fordon och ADR-utbilda förare Framföra fordonet på ett säkert sätt så att olyckor förhindras Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)

Myndigheter på lokal nivå

1.7 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
		<i>Hälsoskyddsförordningen (1983:616)</i>	Besluta om kommunala föreskrifter för skydd av ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter
1.8 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
1.9 Kommunen (Byggnadsnämnden)	-”-	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Väglagen (1971:948)</i>	Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning i samband med vissa detaljplaner Delta i beredning av arbetsplan för väg
1.10 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	-”-	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Delta i beredning av arbetsplan för väg
		<i>Förordningen (1985:835) om kemiska produkter</i>	Utöva tillsyn i kommunen över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön (t.ex. vattentäkter)
			Utöva tillsyn i kommunen över kemiska produkter

Olycka med farligt gods

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.11 Kommunen (Socialnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
1.12 Kommunen (Räddningsnämnden)	” -	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Informera och ge råd till allmänheten
1.13 Kommunen (Tekniska nämnden)	” -	<i>Väglagen (1971:948)</i> <i>Vägtrafikkungörelsen (1972:603)</i>	Delta i beredning av eller utarbeta förslag till arbetsplan för väg Föra liggare över lokala trafikföreskrifter (avser bl.a. farligt gods)
1.14 Polismyndigheten	Verka för säkerhet i trafiken	<i>Förordningen (1982:923) om transport av farligt gods</i> <i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Fordonskungörelsen (1972:595)</i>	Utöva tillsyn över transport av farligt gods Utöva nykterhetskontroll Utöva hastighetskontroll Utöva fordonskontroll med bilinspektörer

Myndigheter på regional nivå

1.15 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Länsstyrelseinstruktionen (1990:1510)</i>	Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Främja arbetet med kommunala riskanalyser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i> <i>Vattenlagen (1983:291)</i> <i>Väglagen (1971:948)</i> <i>Vägtrafikkungörelsen (1972:603)</i>	Utöva tillsyn i länet över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön Besluta om skyddsområden och skyddsföreskrifter för vattentäkter Delta i beredning av arbetsplan för väg (om Vägverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet) Godkänna miljökonsekvensbeskrivning för arbetsplan för väg Besluta om lokala trafikföreskrifter som avser transport av farligt gods (vägvalsstyrning) Meddela kommunen och Räddningsverket om utfärdade lokala trafikföreskrifter som avser farligt gods
1.16 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbetsmiljön

Myndigheter på central nivå

1.17 Vägverket	Svara för frågor som rör väghållning och vägtrafik (t.ex. miljöpåverkan och trafiksäkerhet)	<i>Väglagen (1971:948)</i> <i>Vägverkets instruktion (1992:1467)</i> <i>Fordonskungörelsen (1972:595)</i>	Besluta om arbetsplan för väg (om Vägverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet) Svara för det samlade trafiksäkerhetsarbetet Utöva fordonskontroll med bilinspektörer
1.18 Räddningsverket	Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets verksamhet för att förhindra olyckor	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i> <i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i> <i>Vägförordningen (1972:603)</i>	Utbilda räddningstjänstpersonal Informera inom Räddningsverkets område Utarbeta underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och naturresurslagen Samordna tillsyn av landtransporter av farligt gods Ge ut föreskrifter om landtransport av farligt gods Svara för ADR-utbildning av förare Sammanställa och publicera de lokala trafikföreskrifterna för transport av farligt gods
1.19 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i> <i>Förordningen (1982:923) om transport av farligt gods</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen Utbilda polispersonal Utarbeta rutiner för och samordna tillsyn över transporter av farligt gods
1.20 Kemikalieinspektionen	Övervaka och ge råd om hantering av kemiska ämnen	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utreda eventuella skadeverkningar på människors hälsa och miljön Föra register över kemiska produkter och ämnen Utarbeta regler för klassificering av kemiska produkter och ämnen med avseende på hälso- och miljöfarligheten

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.21 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn
1.22 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Samordna planeringsunderlag
1.23 Sveriges geologiska undersökning	Göra inventeringar som kan utgöra underlag för överväganden om skydd och bevarande av naturresurser	<i>Instruktionen för Sveriges geologiska undersökning (1995:1381)</i>	Ta fram jordartskarta för bedömning av kemikaliers spridning i mark
1.24 Sprängämnesinspektionen	Förhindra skador på grund av brand och explosion	<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Ge ut föreskrifter för hantering av brandfarliga och explosiva varor Utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna Fastställa kriterier för bedömning av kemikaliers explosiva och brandfarliga egenskaper Ge ut förteckning över brandfarliga och explosiva varor

2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
2.1 Vaghållare (Kommunen eller regional avdelning inom Vägverket)	Utforma och anlägga vägar så att skadorna begränsas vid olyckor	<i>Väglagen (1971:948)</i>	Utarbeta förslag till arbetsplan för väg Utarbeta en miljökonsekvensbeskrivning i samband med utarbetandet av arbetsplan Bygga vägen samt svara för drift och underhåll av vägen
2.2 Entreprenör (Vägbyggare)	Skapa förutsättningar för säker trafik	<i>Avtalslagen (1915:218)</i>	Bygga en säker väg i enlighet med utfärdade bygghandlingar
2.3 Fordonstillverkare	-”-	<i>Fordonskungörelsen (1972:595)</i> <i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i>	Utforma och tillverka säkra fordon
2.4 Tillverkare av kemikalier	Skapa förutsättningar för en säker hantering av det farliga godset	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utarbeta varudeklarationer
2.5 Avsändare	-”-	<i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i>	Tillse att godshandlingar samt transportkort skickas med transporten Tillse att godset är förpackat på rätt sätt
2.6 Transportföretag (inklusive förare)	Framföra säkra transporter med farligt gods	-”- <i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Underhålla fordon och ADR-utbilda förare Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)

Myndigheter på lokal nivå

2.7 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
		<i>Hälsoskyddsförordningen (1983:616)</i>	Besluta om kommunala föreskrifter för skydd av ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter
2.8 Kommunen (Kommunstyrelsen)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
2.9 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Väglagen (1971:948)</i>	Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning i samband med vissa detaljplaner
			Delta i beredning av arbetsplan för väg
2.10 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Delta i beredning av översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Delta i beredning av arbetsplan för väg
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Utöva tillsyn i kommunen över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön (t.ex. vattentäkter)
		<i>Förordningen (1985:835) om kemiska produkter</i>	Utöva tillsyn i kommunen över kemiska produkter

Olycka med farligt gods

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.11 Kommunen (Socialnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
2.12 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Informera och ge råd till allmänheten
2.13 Kommunen (Tekniska nämnden)	-” -	<i>Väglagen (1971:948)</i> <i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Livsmedelslagen (1971:511)</i> <i>Vägtrafikkungörelsen (1972:603)</i>	Delta i beredning av arbetsplan för väg Se till att allmän va-anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspekter Underlätta för tidigt larm i samband med olycka (informationsskyltar vid vattentäkt) Svara för att tillhandahålllet dricksvatten inte är skadligt eller otjänligt Föra liggare över lokala trafikföreskrifter (avser bl.a. farligt gods)
2.14 Polismyndigheten	Verka för säkerhet i trafiken	<i>Förordningen (1982:923) om transport av farligt gods</i> <i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Fordonskungörelsen (1972:595)</i>	Utöva tillsyn över transport av farligt gods Utöva nykterhetskontroll Utöva hastighetskontroll Utöva fordonskontroll med bilinspektörer

Myndigheter på regional nivå

2.15 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Länsstyrelseinstruktionen (1990:1510)</i> <i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i> <i>Vattenlagen (1983:291)</i> <i>Väglagen (1971:948)</i> <i>Vägtrafikkungörelsen (1972:603)</i>	Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Främja arbetet med kommunala riskanalyser Utöva tillsyn i länet över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda människor och miljön Besluta om skyddsområden och skyddsföreskrifter för vattentäkter Delta i beredning av arbetsplan för väg (om Vägverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet) Godkänna miljökonsekvensbeskrivning för arbetsplan för väg Besluta om lokala trafikföreskrifter som avser transport av farligt gods (vägvalsstyrning) Meddela kommunen och Räddningsverket om utfärdade lokala trafikföreskrifter som avser farligt gods
2.16 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbetsmiljön

Myndigheter på central nivå

2.17 Vägverket	Svara för frågor som rör väghållning och vägtrafik (t.ex. miljöpåverkan och trafiksäkerhet)	<i>Väglagen (1971:948)</i>	Besluta om arbetsplan för väg (om Vägverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet) Ta fram metoder för skydd av vattentäkter i samband med vägbyggen och trafik-

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			olyckor Svara för det samlade trafiksäkerhetsarbetet Utöva fordonskontroll med bilinspektörer
2.18 Räddningsverket	Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets verksamhet för att begränsa skador till följd av olyckor	<i>Vägverkets instruktion (1992:1467)</i> <i>Fordonskungörelsen (1972:595)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i> <i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i> <i>Vägtrafikkungörelsen (1972:603)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Utbilda räddningstjänstpersonal Informera inom Räddningsverkets område Utarbeta underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och naturresurslagen Ge ut föreskrifter om landtransport av farligt gods Samordna tillsyn av landtransporter av farligt gods Ansvara för ADR-utbildning av förare Sammanställa och publicera de lokala trafikföreskrifterna för transport av farligt gods
2.19 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i> <i>Förordningen (1982:923) om transport av farligt gods</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen Utbilda polispersonal Utarbeta rutiner för och samordna tillsyn över transporter av farligt gods
2.20 Naturvårdsverket	Skydda vattentäkter	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Utöva central tillsyn över efterlevnaden av bestämmelser som skall skydda t.ex. vattentäkter
2.21 Livsmedelsverket	Verka för säkert dricksvatten	<i>Livsmedelsverkets instruktion (1996:147)</i>	Utöva tillsyn enligt livsmedelslagen samt leda och

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
			samordna vattenkontrollen
2.22 Kemikalieinspektionen	Övervaka och ge råd om hantering av kemiska ämnen	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utreda eventuella skadeverkningar på människors hälsa och miljön Föra register över kemiska produkter och ämnen Utarbeta regler för klassificering av kemiska produkter och ämnen med avseende på hälso- och miljöfarligheten
2.23 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn
2.24 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Samordna planeringsunderlag
2.25 Sveriges geologiska undersökning	Göra inventeringar som kan utgöra underlag för överväganden om skydd och bevarande av naturresurser	<i>Instruktionen för Sveriges geologiska undersökning (1995:1381)</i>	Ta fram jordartskarta för bedömning av kemikaliers spridning i mark
2.26 Sprängämnesinspektionen	Förhindra skador på grund av brand och explosion	<i>Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor</i>	Ge ut föreskrifter för hantering av brandfarliga och explosiva varor Utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna Fastställa kriterier för bedömning av kemikaliers explosiva och brandfarliga egenskaper Ge ut förteckning över brandfarliga och explosiva varor

3. Förbereda räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
3.1 Vägghållare (Kommunal eller regional avdelning inom Vägverket)	Planera och underlätta för räddningsinsats	<i>Väglagen (1971:948)</i>	Bygga vägen samt svara för drift och underhåll av vägen Eventuellt vidta förbättringsåtgärder för vägen
3.2 Tillverkare av kemikalier	-”-	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utarbeta varudeklarationer
3.3 Avsändare	-”-	<i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i>	Tillse att godshandlingar samt transportkort skickas med transporten Tillse att godset är förpackat och märkt på rätt sätt
3.4 Transportföretag (inklusive förare)	Planera och underlätta för räddningsinsats	-”-	Underhålla fordon och ADR-utbilda förare Låta utbilda yrkesförare samt tillse att erforderlig skyddsutrustning finns på fordonen
Myndigheter på lokal nivå			
3.5 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Dimensionera räddningstjänstresurser i kommunen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
3.6 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
3.7 Kommunen (Räddningsnämnden)	Planera och organisera räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Dimensionera och anskaffa resurser för räddningstjänst Utbilda och öva personal Planera för räddningsinsatser Informera och ge råd till

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			allmänheten Planera för att varna allmänheten vid allvarliga olyckor (VMA) Genomföra tillsyn av 43§-anläggning och brandsyn Svara för att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen Samverka med hälso- och sjukvården, polisen, socialtjänsten m.fl. vid planering och övning
3.8 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Underlätta för räddningsinsats	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Väglagen (1971:948)</i>	Utforma bebyggelse- och trafikmiljön med hänsyn till hälsa och säkerhet Delta i beredning av arbetsplan för väg
3.9 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Planera för att bistå räddningstjänsten vid en olycka	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsatser
3.10 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Planera för medverkan vid räddningsinsats
3.11 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Planera för psyko-sociala stödinsatser i samband med olyckor
3.12 Kommunen (Tekniska nämnden)	Planera för att bistå räddningstjänsten vid en olycka	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i> <i>Livsmedelslagen (1971:511)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsatser Underlätta för tidigt larm (informationstavlor vid vattentäkt) Se till att allmän va-anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspekter Planera för alternativ vattenförsörjning Svara för att tillhandahållet dricksvatten inte är

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
			skadligt eller otjänligt
3.13 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utbilda och öva personalen så att de kan medverka vid räddningsinsatser
3.14 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsats

Myndigheter på regional nivå

3.15 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Upprätta planer för övertagande av ansvaret för räddningstjänsten
		<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Informera allmänheten om innehållet i planerna
		<i>Väglagen (1971:948)</i>	Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet
			Delta i beredning av arbetsplan för väg (om Väverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet)
			Godkänna miljökonsekvensbeskrivning för arbetsplan för väg
3.16 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbetsmiljön (t.ex. räddningspersonalens säkerhet)
3.17 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Planera för deltagande i räddningsinsatser och medverka i övningar
		<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	-”-
3.18 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	-”-	-”-	Inrikta fo-befälhavarens planering av militär medverkan
			Planera för samordning av militär medverkan vid

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.19 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	räddningsinsatser inom militärområdet Hålla beredskap för omhändertagande av skadade på olycksplatsen, transport till sjukhus och fortsatt vård Ge råd till primärvården om utbildning och övning Planera för samverkan med räddningstjänsten vid räddningsinsatser
3.20 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Planera det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor

Myndigheter på central nivå

3.21 Vägverket	Svara för frågor som rör väghållning och vägtrafik (t.ex. miljöpåverkan och trafiksäkerhet)	<i>Väglagen (1971:948)</i>	Besluta om arbetsplan för väg (om Vägverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet) Ta fram metoder för skydd av vattentäkter i samband med vägbyggen och trafikolyckor
		<i>Vägverkets instruktion (1992:1467)</i>	Svara för det samlade trafiksäkerhetsarbetet
3.22 Räddningsverket	Samordna samhällets verksamhet inom räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Ge råd i samband med insatsplanering Utbilda räddningstjänstpersonal Föreslå ändring i räddningstjänstplaner Utveckla materiel för räddningstjänsten
3.23 Kemikalieinspektionen	Följa verksamheten med kemiska produkter och	<i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i>	Ge föreskrifter om landtransport av farligt gods
		<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Utöva tillsyn över tillverkare, importörer och andra

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
	hälso- eller miljöriskerna med dem		leverantörer
Forts.		<i>Kemikalieinspektionens instruktion (1988:525)</i>	Lämna information inom kemikaliekontrollens område
3.24 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljöverordningen (1977:1166)</i>	Ge föreskrifter för räddningspersonalens och andra anställdas personliga skydd
3.25 Socialstyrelsen	Utveckla hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utöva tillsyn över hälso- och sjukvården Ge allmänna råd för planeringen av det medicinska omhändertagandet, transporten till sjukhus och den övriga vården av skadade Ge allmänna råd för medicinskt omhändertagande i samband med kemikalieolyckor Ge allmänna råd för planeringen av det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
3.26 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Ge föreskrifter för byggnadsverk (avser bl.a. räddningspersonalens säkerhet och underlätta för räddningsinsats vid t.ex. broar och tunnlar)
3.27 Naturvårdsverket	Skydda den yttre miljön från kemikaliers skadliga egenskaper	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i>	Ge vägledning för planering av insatser som skall skydda den yttre miljön
3.28 Livsmedelsverket	Verka för säkert dricksvatten	<i>Livsmedelsverkets instruktion (1996:147)</i>	Utöva tillsyn enligt livsmedelslagen samt leda och samordna vattenkontrollen
3.29 Sprängämnesinspektionen	Ge vägledning för planering av räddningsinsats	<i>Sprängämnesinspektionens instruktion (1996:62)</i> <i>Lagen (1988:868) om</i>	Lämna information inom området brandfarliga och explosiva varor Ge ut föreskrifter för hantering av brandfarliga

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
		<i>brandfarliga och explosiva varor</i>	och explosiva varor Utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna Fastställa kriterier för bedömning av kemikaliers explosiva och brandfarliga egenskaper

4. Genomföra räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
4.1 Vaghållare (Kommunal eller regional avdelning inom Vägverket)	Underlätta räddningsinsats	<i>Väggörelsen (1971:954)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Säkerställa att trafiken kommer fram (snöröjning, halkbekämpning) Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas vid räddningsinsats
4.2 Tillverkare av kemikalier	-”-	-”-	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Utarbeta varudeklarationer
4.3 Avsändare	-”-	-”-	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Tillse att godshandlingar samt transportkort skickas med transporten
4.4 Transportföretag (inklusive förare)	-”-	-”- <i>Lagen (1982:821) om transport av farligt gods</i>	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas vid räddningsinsats Varna och vid behov larma Se till att godshandlingar och transportkort vidarebefordras till räddningsledaren
Myndigheter på lokal nivå			
4.5 Kommunen (Räddningsnämnden)	Svara för genomförandet av räddningsinsatsen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Leda räddningsinsats och samordna insatsen med annan verksamhet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Informera och varna allmänheten och berörda parter Underrätta väghållaren om behovet av bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning Påbörja restvärdesräddning
4.6 Kommunen (Socialnämnden)	Underlätta räddningsinsats	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp
4.7 Kommunen (Tekniska nämnden)	-”-	-”- <i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i> <i>Livsmedelslagen (1971:511)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Se till att allmän va-anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspekter Svara för att tillhandahållet dricksvatten inte är skadligt eller otjänligt
4.8 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	-”-	-”-	Ge råd i samband med räddningsinsats Medverka med resurser vid räddningsinsats
4.9 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i> <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
4.10 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	-”-	Medverka i omhändertagandet av skadade i samband med olyckor
4.11 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Svara för utrymning, avspärrning och trafikreglering Bevaka egendom och områden

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
			Registrera utrymmande
Forts.			Identifiera och registrera skadade(i samverkan med hälso- och sjukvården)
			Identifiera och registrera avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter
			Informera anhöriga och berörda samt medverka i annan informationsverksamhet
			Påbörja utredning (förhör, säkra bevis) av eventuellt brott i samband med olyckan
Myndigheter på regional nivå			
4.12 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Vid behov överta ansvaret för räddningstjänsten Vid behov utse räddningsledare
4.13 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ta hand om skadade på olycksplatsen, transportera dem till sjukhus och ge forstätt vård Ge råd till primärvården
4.14 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Leda och samordna det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
4.15 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	-”-	Medverka med militära resurser vid räddningsinsats
		<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	-”-
4.16 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	-”-	-”-	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Myndigheter på central nivå</i>			
4.17 Kemikalieinspektionen	Underlätta räddningsinsats	<i>Kemikalieinspektionens instruktion (1988:525)</i>	Ge information och råd till räddningsledaren
4.18 Räddningsverket	-” -	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	-” -
4.19 Socialstyrelsen	Underlätta hälso- och sjukvårdens insatser	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge råd för det medicinska omhändertagandet på olycksplatsen och i den övriga vården
4.20 Sprängämnesinspektionen	Underlätta räddningsinsats	<i>Sprängämnesinspektionens instruktion (1996:62)</i>	Ge information och råd till räddningsledaren
4.21 Naturvårdsverket	Underlätta räddningsinsats	<i>Naturvårdsverkets instruktion (1988:518)</i>	Ge information och råd till räddningsledaren
4.22 Försvarsmakten (Högkvarteret)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser som fordrar resurser från flera militärområden

5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
5.1 Vaghållare (Kommunal eller regional avdelning inom Vägverket)	Begränsa risken för nya olyckor och göra vägen tillgänglig för allmän trafik	<i>Väglagen (1971:948)</i>	Hålla vägen i tillfredställande skick genom underhåll, reparation och andra åtgärder Återställa vägens funktion Eventuellt förbättra vägens trafiksäkerhetsstandard
5.2 Tillverkare av kemikalier	Vidta åtgärder som förhindrar eller begränsar skador	<i>Lagen (1985:426) om kemiska produkter</i> <i>Brottsbalken</i>	Lämna information om kemikaliernas egenskaper för att underlätta sanering, destruktion och återställande Lämna upplysningar till polisen Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
5.3 Avsändare	-”-	-”-	Lämna upplysningar till polisen Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
5.4 Transportföretag (inklusive förare)	-”-	-”- <i>Arbetsmiljöverordningen (1977:1166)</i>	Lämna upplysningar till polisen Underlätta eventuell brottsplatsundersökning Informera Yrkesinspektionen om arbetstagare har omkommit eller skadats
Myndigheter på lokal nivå			
5.5 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja verksamhet som hindrar olyckor och begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Underrätta ägaren eller innehavaren om behovet av bevakning, restvärdesräddning, sanering och återställning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Underrätta annan myndighet om missförhållanden som kan leda till annan olycka Biträda polismyndigheten vid brottsplatsutredning Underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnd eller länsstyrelsen om miljön blivit skadad
5.6 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Bistå drabbade med in- kvartering, mat och kläder
5.7 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
5.8 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Hindra uppkomsten av sanitära olägenheter eller undanröja dessa	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i> <i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Ge information till allmänheten Kontrollera kvaliteten på vatten, mark, vegetation och djurliv Ge råd om åtgärder (t.ex. markbearbetning) Besluta om förelägganden eller förbud Utöva tillsyn över förorenade områden
5.9 Kommunen (Tekniska nämnden)	Återställa va-systemen	<i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i> <i>Livsmedelslagen (1971:511)</i>	Ge information till allmänheten Se till att allmän va-anläggning kommer till stånd om det behövs med tanke på hälsoskyddet Se till att allmän va-anläggning uppfyller krav på säkerhet med avseende på miljö- och hälsoaspekter Svara för att tillhandahållet dricksvatten inte är skadligt eller otjänligt

Olycka med farligt gods

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
5.10 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård
5.11 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Genomföra utredning vid misstanke om brott och i vissa fall leda förundersökning Registrera och identifiera skadade, avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Meddela anhöriga Ge tillstånd till röjning av olycksplatsen i vissa fall
5.12 Åklagarmyndigheten	Beivra brott	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	Leda förundersökning

Myndighet på regional nivå

5.13 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård
5.14 Länsstyrelsen	Svara för regional uppföljning	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i> <i>Lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Utöva tillsyn över förorenade områden Se till att kommunerna ordnar vattenförsörjning i ett större sammanhang om det behövs för hälsoskyddet
5.15 Yrkesinspektionen	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utreda olyckan om arbetstagare har omkommit eller skadats

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på central nivå

5.16 Räddningsverket	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Inhämta erfarenheter från allvarliga olyckshändelser Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Lämna ersättning till kommun för genomförd räddningsinsats som har medfört kostnad överstigande kommunens självrisk
5.17 Vägverket	Svara för frågor som rör väghållning och vägtrafik (t.ex. miljöpåverkan och trafiksäkerhet)	<i>Vägverkets instruktion (1992:1467)</i>	Svara för det samlade trafiksäkerhetsarbetet
5.18 Naturvårdsverket	Svara för utvecklingsarbetet inom miljövårdsområdet	<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Ge råd om hur olika behandlingsåtgärder påverkar den yttre miljön Besluta om bidrag till efterbehandlingsåtgärder (från särskilda anslag) Utöva central tillsyn över förorenade områden
5.19 Kemikalieinspektionen	Utreda olyckan för erfarenhetsåterföring inom ansvarsområdet	<i>Kemikalieinspektionens instruktion (1988:525)</i>	Ge råd om hantering om kemikalier
5.20 Sprängämnesinspektionen	Utreda olyckan för erfarenhetsåterföring inom ansvarsområdet	<i>Sprängämnensinspektionens instruktion (1996:62)</i>	Ge råd om hantering om kemikalier
5.21 Haverikommissionen	Följa den nationella och internationella utvecklingen inom områden som omfattas av verksamheten	<i>Haverikommissionens instruktion (1996:282)</i>	Undersöka allvarliga olyckor och tillbud till olyckor samt andra händelser om en undersökning har betydelse från säkerhetssynpunkt

Tågolycka – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Spårinnehavare (Banverket)	●	●	●	●	●
Trafikutövare (SJ)	●	●	●	●	●
Trafikledningsfunktionen (Ingår i Banverket)	●	●	●	●	●
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)	●	●	●		
Kommunen (Kommunstyrelsen)	●	●	●		
Kommunen (Byggnadsnämnden)	●	●	●		
Kommunen (Räddningsnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Socialnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (POSOM-gruppen)			●	●	●
Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	●	●			
Polismyndigheten	●	●	●	●	●
Landstinget (Primärvården)			●	●	●
Åklagarmyndigheten					●
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●	●	●	●	●
Landstinget (Akutsjukhusen)			●	●	●
Landstinget (PKL-gruppen)			●	●	
Yrkesinspektionen	●	●	●		●
Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)			●	●	
Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)			●	●	

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på central nivå					
Banverket	●	●	●	●	
Järnvägsinspektionen (ingår i Banverket)	●	●	●		●
Räddningsverket	●	●	●	●	●
Rikspolisstyrelsen	●	●			
Arbetskyddsstyrelsen	●	●	●		
Boverket	●	●	●		
Socialstyrelsen			●	●	
Försvarmakten (Högkvarteret)				●	
Haverikommissionen					●

1. Förhindra olyckor

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
1.1 Spårinnehavaren (Banverket)	Utforma, anlägga och underhålla spåranläggningar så att olyckor förhindras	<i>Järnvägslagen</i> (1995:1649)	Utarbeta förslag till järnvägsplan
		<i>Plan- och bygglagen</i> (1987:10)	Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning
			Ansöka om bygglov för tunnel
			Göra bygganmälan
			Delta i byggsamråd
			Lämna in förslag till kontrollplan
			Utföra kontroller enligt kontrollplan
			Genomföra egenkontroller
		<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Svara för att en tunnel uppfyller väsentliga säkerhetskrav
		<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Ansöka om tillstånd att driva spåranläggningar, (Banverket behöver inte tillstånd)
			Svara för att spåranläggningar uppfyller krav på betryggande säkerhet
			Utarbeta intern säkerhetsordning med säkerhetsbestämmelser
		<i>Arbetsmiljölagen</i> (1977:1160)	Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)
			Utilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet)

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)
1.2 Trafikutövaren (SJ)	Driva tågtrafiken så att skador förhindras	<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Ansöka om tillstånd att bedriva spårtrafik (SJ behöver inte tillstånd)
		<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att spårtrafik och fordon uppfyller krav på betryggande säkerhet
			Utarbeta intern säkerhetsordning med säkerhetsbestämmelser
			Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)
			Utforma och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet)
			Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)
1.3 Trafikledningsfunktionen (Ingår i Banverket)	Svara för att trafikledning sker på säkert sätt	<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Ansöka om tillstånd att bedriva trafikledningsverksamhet (Banverket behöver inte tillstånd)
		<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att trafikledningen uppfyller krav på betryggande säkerhet
			Utarbeta intern säkerhetsordning med säkerhetsbestämmelser
			Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)
Myndigheter på lokal nivå			
1.4 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
1.5 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
1.6 Kommunen (Byggnadsnämnden)	-”-	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning i samband med vissa detaljplaner Prövning av bygglov
		<i>Järnvägslagen (1995:1649)</i>	Delta i beredning av järnvägsplan
1.7 Kommunen (Räddningsnämnden)	-”-	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Informera och ge råd till allmänheten
1.8 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	-”-	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Delta i beredning av översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Delta i beredning av järnvägsplan

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.9 Kommunen (Socialnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Socialtjänstlagen</i> (1980:620)	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
1.10 Polismyndigheten	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen</i> (1984:387)	Ge allmänheten skydd, information och annan hjälp

Myndigheter på regional nivå

1.11 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen</i> (1987:10)	Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet
			Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering
		<i>Räddningstjänstlagen</i> (1986:1102)	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Länsstyrelseinstruktionen</i> (1990:1510)	Främja arbetet med kommunala riskanalyser
		<i>Järnvägslagen</i> (1995:1649)	Delta i beredning av järnvägsplan (om Banverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet)
			Godkänna miljökonsekvensbeskrivning för järnvägsplan
1.12 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen</i> (1977:1160)	Utöva tillsyn över arbetsmiljön

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Myndigheter på central nivå</i>			
1.13 Banverket	Svara för frågor som rör järnvägar (t.ex. miljö- och säkerhetsfrågor)	<i>Järnvägslagen (1995:1649)</i>	Besluta om järnvägsplan (om Banverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet)
		<i>Banverkets instruktion (1996:286)</i>	Arbeta med säkerhetsfrågor som rör spårtrafik
1.14 Järnvägsinspektionen (Ingår i Banverket)	Svara för Banverkets frågor om säkerheten för järnväg	-”-	Utöva tillsyn över säkerheten på järnväg
		<i>Järnvägssäkerhetslagen 1990:1157</i>	Besluta om namn på trafikplats för järnväg (för identifiering av platser)
			Besluta om tillstånd samt villkor för att driva spår- anläggningar, spårtrafik och trafikledningsverk- samhet (Banverket och SJ behöver inte tillstånd)
			Godkänna spår- anlägg- ningar och fordon
			Besluta om förelägganden och förbud
		<i>Förordningen (1990:1165) om säkerheten vid järnväg, tunnelbana och spårväg</i>	Utarbeta föreskrifter för säkerheten på järnväg
1.15 Räddnings- verket	Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets verksamhet för att för- hindra olyckor	<i>Räddningstjänst- lagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddnings- tjänsten
			Utbilda räddningstjänst- personal
		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Informera inom Rädd- ningsverkets område
			Planera och fördela medel för olika typer av själv- skyddsutbildning
			Utarbeta underlag för till- ämpningen av plan- och bygglagen och naturresurs- lagen

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.16 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen Utbilda polispersonal
1.17 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn
1.18 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i> <i>Plan- och byggförordningen (1987:383)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Anmäla ändring i plan- och bygglagen Samordna planeringsunderlag Ge föreskrifter om bl.a. kvalitetsansvariga och sakkunnig kontrollant Ge föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)

2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
2.1 Spårinnehavaren (Banverket)	Utforma, anlägga och underhålla spåranläggningar så att skador vid olyckor begränsas	<i>Järnvägslagen (1995:1649)</i>	Utarbeta förslag till järnvägsplan
		<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning
			Ansöka om bygglov för tunnel
			Göra bygganmälan
			Delta i byggsamråd
		<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Lämna in förslag till kontrollplan
			Utföra kontroller enligt kontrollplan
			Genomföra egenkontroller
		<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Svara för att en tunnel uppfyller väsentliga säkerhetskrav
			Ansöka om tillstånd att driva spåranläggningar, (Banverket behöver inte tillstånd)
<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att spåranläggningar uppfyller krav på betryggande säkerhet		
	Utarbeta intern säkerhetsordning med säkerhetsbestämmelser		
			Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)
2.2 Trafikutövaren (SJ)	Driva tågtrafiken så att skador förhindras	<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Ansöka om tillstånd att bedriva spårtrafik (SJ behöver inte tillstånd) Svara för att spårtrafik och fordon uppfyller krav på betryggande säkerhet Utarbeta intern säkerhetsordning med säkerhetsbestämmelser Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet) Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)
2.3 Trafikledningsfunktionen (Ingår i Banverket)	Svara för att trafikledning sker på säkert sätt	<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Ansöka om tillstånd att bedriva trafikledningsverksamhet (Banverket behöver inte tillstånd) Svara för att trafikledningen uppfyller krav på betryggande säkerhet Utarbeta intern säkerhetsordning med säkerhetsbestämmelser

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet) Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet) Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)

Myndigheter på lokal nivå

2.4 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Besluta om räddningstjänstplan
2.5 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
2.6 Kommunen (Byggnadsnämnden)	-”-	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning i samband med vissa detaljplaner Prövning av bygglov Delta i beredning av järnvägsplan
2.7 Kommunen (Räddningsnämnden)	-”-	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Informera och ge råd till allmänheten

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.8 Kommunen (Miljö- och hälso- skyddsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Hälsoskyddslagen</i> (1982:1080)	Delta i beredning av över- siktsplan, områdesbestäm- melser och detaljplaner Delta i beredning av järnvägsplan
2.9 Kommuen (Socialnämnden)	-” -	<i>Socialtjänstlagen</i> (1980:620)	Delta i beredning av över- siktsplan, områdesbestäm- melser och detaljplaner
2.10 Polismyndig- heten	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen</i> (1984:387)	Ge allmänheten skydd, information och annan hjälp

Myndigheter på regional nivå

2.11 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i sambandsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen</i> (1987:10)	Pröva detaljplaner och om- rådesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säker- het Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas plane- ring Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen
		<i>Räddningstjänst- lagen</i> (1986:1102)	Utöva tillsyn över den kommunala räddnings- tjänsten
		<i>Länsstyrelseinstruk- tionen</i> (1990:1510)	Främja arbetet med kom- munala riskanalyser
		<i>Järnvägslagen</i> (1995:1649)	Delta i beredning av järn- vägsplan (om Banverket och länsstyrelsen har av- vikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet) Godkänna miljökonsek- vensbeskrivning för järn- vägsplan
2.12 Yrkesinspek- tionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen</i> (1977:1160)	Utöva tillsyn över arbetsmiljön

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Myndigheter på central nivå</i>			
2.13 Banverket	Svara för frågor som rör järnvägar (t.ex. miljö- och säkerhetsfrågor)	<i>Järnvägslagen (1995:1649)</i>	Besluta om järnvägsplan (om Banverket och länsstyrelsen har avvikande uppfattning ska regeringen pröva ärendet)
		<i>Banverkets instruktion (1996:286)</i>	Arbeta med säkerhetsfrågor som rör spårtrafik
2.14 Järnvägsinspektionen (Ingår i Banverket)	Svara för Banverkets frågor om säkerheten för järnväg	-” -	Utöva tillsyn över säkerheten på järnväg
		<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Besluta om namn på trafikplats för järnväg (för identifiering av platser)
		<i>Förordningen (1990:1165) om säkerheten vid järnväg, tunnelbana och spårväg</i>	Besluta om tillstånd samt villkor för att driva spåranläggningar, spårtrafik och trafikledningsverksamhet (Banverket och SJ behöver inte tillstånd)
			Godkänna spåranläggningar och fordon
			Besluta om förelägganden och förbud
			Utarbeta föreskrifter för säkerheten på järnväg
2.15 Räddningsverket	Bevaka riskutvecklingen och samordna samhällets verksamhet för att förhindra olyckor	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Utbilda räddningstjänstpersonal
			Informera inom Räddningsverkets område
			Planera och fördela medel för olika typer av självskyddsutbildning
			Utarbeta underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och naturresurslagen

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.16 Rikspolisstyrelsen	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Förordningen (1985:751) om utbildning och forskning inom polisväsendet</i>	Utöva tillsyn över polisorganisationen Utbildna polispersonal
2.17 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn
2.18 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i> <i>Plan- och byggförordningen (1987:383)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Anmäla ändring i plan- och bygglagen Samordna planeringsunderlag Ge föreskrifter om bl.a. kvalitetsansvariga och sakkunnig kontrollant Ge föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)

3. Förbereda räddningsinsats

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
3.1 Spårinnehavaren (Banverket)	Planera och underlätta för räddningsinsats	<i>Järnvägssäkerhetslagen (1990:1157)</i>	Vidta åtgärder som behövs för en tryggsäkerhet
3.2 Trafikutövaren (SJ)	-”-	-”-	-”-
3.3 Trafikledningsfunktionen (Ingår i Banverket)	-”-	-”-	-”-
Myndigheter på lokal nivå			
3.4 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Dimensionera räddningstjänstresurser i kommunen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
3.5 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
3.6 Kommunen (Räddningsnämnden)	Planera och organisera räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utbildningsplan Dimensionera och anskaffa resurser för räddningstjänst Utbilda och öva personal Planera för räddningsinsatser Informera och ge råd till allmänheten Svara för att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen Samverka med hälso- och sjukvården, polisen, socialtjänsten m.fl. vid planering och övning

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.7 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Underlätta för räddningsinsats	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utforma bebyggelsemiljön med hänsyn till hälsa och säkerhet
3.8 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsats
3.9 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Planera för psyko-sociala stödinsatser i samband med olyckor
3.10 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	-” -	Utbilda och öva personalen så att den kan medverka vid räddningsinsatser
3.11 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsats

Myndigheter på regional nivå

3.12 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Upprätta planer för övertagande av ansvaret för räddningstjänsten
		<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Informera allmänheten om innehållet i planerna Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet
3.13 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Hålla beredskap för omhändertagande av skadade på olycksplatsen, transport till sjukhus och fortsatt vård Ge råd till primärvården om utbildning och övning Planera för samverkan med räddningstjänsten vid räddningsinsatser

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.14 Landstinget (Psykologisk- psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårds- lagen (1982:763)</i>	Planera det psyko-sociala omhändertagandet i sam- band med olyckor
3.15 Yrkesinspek- tionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbets- miljön (t.ex. räddnings- personalens säkerhet)
3.16 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänst- lagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Planera för deltagande i räddningsinsatser och medverka i övningar -” -
3.17 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	-” -	-” -	Inrikta fo-befälhavarens planering av militär med- verkan Planera för samordning av militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet

Myndigheter på central nivå

3.18 Banverket	Svara för frågor som rör järnvägar (t.ex. miljö- och säkerhetsfrågor)	<i>Banverkets instruktion (1996:286)</i>	Arbeta med säkerhets- frågor som rör spårtrafik
3.19 Järnvägsinspek- tionen (Ingår i Banverket)	Svara för Banverkets frågor om säkerheten för järnväg	-” - <i>Järnvägssäkerhetslagen 1990:1157</i> <i>Förordningen (1990:1165) om säkerheten vid järnväg, tunnelbana och spårväg</i>	Utöva tillsyn över säker- heten på järnväg Besluta om namn på trafik- plats för järnväg Besluta om förlägganden och förbud Utarbeta föreskrifter för järnvägssäkerhet
3.20 Räddnings- verket	Samordna samhällets verksamhet inom räddningstjänsten	<i>Räddningstjänst- lagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddnings- tjänsten

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Ge råd i samband med insatsplanering
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Utbildna räddningstjänstpersonal
		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Föreslå ändring i räddningstjänstplaner
3.21 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljöförordningen (1977:1166)</i>	Ge föreskrifter för räddningspersonalens och andra anställdas personliga skydd
3.22 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar
		<i>Förordning (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge föreskrifter för byggnadsverk (avser bl.a. räddningspersonalens säkerhet och underlätta för räddningsinsats vid t.ex. broar och tunnlar)
3.23 Socialstyrelsen	Utveckla hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utöva tillsyn över hälso- och sjukvården
			Ge allmänna råd för planeringen av det medicinska omhändertagandet, transporten till sjukhus och den övriga vården av skadade
			Ge allmänna råd för planeringen av det psykosociala omhändertagandet i samband med olyckor

4. Genomföra räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
4.1 Spårinnehavaren (Banverket)	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas vid räddningsinsats Varna och vid behov larma
4.2 Trafikutövaren (SJ)	-”-	-”-	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas vid räddningsinsats Varna och vid behov larma
4.3 Trafikledningsfunktionen (Ingår i Banverket)	-”-	-”-	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas vid räddningsinsats Varna och vid behov larma
Myndigheter på lokal nivå			
4.4 Kommunen (Räddningsnämnden)	Svara för genomförandet av räddningsinsatsen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Leda räddningsinsats och samordna insatsen med annan verksamhet Informera och varna allmänheten och berörda parter

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Underrätta ägaren eller innehavaren om behovet av bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning Påbörja restvärdesräddning
4.5 Kommunen (Socialnämnden)	Underlätta räddningsinsats	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp
4.6 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i> <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
4.7 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	-” -	Medverka i omhändertagandet av skadade i samband med olyckor
4.8 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Svara för utrymning, avspärrning och trafikreglering Bevaka egendom och områden Registrera utrymmande Identifiera och registrera skadade (i samverkan med hälso- och sjukvården) Identifiera och registrera avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Informera anhöriga och berörda samt medverka i annan informationsverksamhet Påbörja utredning (förhör, säkra bevis) av eventuellt brott i samband med olyckan

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Myndigheter på regional nivå			
4.9 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ta hand om skadade och transportera dem till sjukhus
4.10 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Leda och samordna det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
4.11 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Vid behov överta ansvaret för räddningstjänsten Vid behov utse räddningsledare
4.12 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Medverka med militära resurser vid räddningsinsats -” -
4.13 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	-” -	-” -	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet
Myndigheter på central nivå			
4.14 Banverket	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats
4.15 Räddningsverket	-” -	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Ge information och råd till räddningsledaren
4.16 Socialstyrelsen	Underlätta hälso- och sjukvårdens insatser	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge råd för det medicinska omhändertagandet på olycksplatsen och i den övriga vården
4.17 Försvarsmakten (Högkvarteret)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser som fordrar resurser från flera militärområden

5. Åtgärder efter räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
5.1 Spårinnehavaren (Banverket)	Begränsa risken för nya olyckor	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ordna bevakning
		<i>Brottsbalken</i>	Lämna upplysningar till polisen
		<i>Arbetsmiljöförordningen (1977:1166)</i>	Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
5.2 Trafikutövaren (SJ)	-” -	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ordna bevakning
		<i>Brottsbalken</i>	Lämna upplysningar till polisen
		<i>Arbetsmiljöförordningen (1977:1166)</i>	Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
5.3 Trafikledningsfunktionen (Ingår i Banverket)	-” -	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Ordna bevakning
		<i>Brottsbalken</i>	Lämna upplysningar till polisen
			Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
Myndigheter på lokal nivå			
5.4 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor och begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Underrätta ägaren eller innehavaren om behovet av bevakning, restvärdesräddning, sanering och återställning

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Underrätta annan myndighet om missförhållanden som kan leda till annan olycka Biträda polismyndigheten vid brottsplatsutredning Underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnd eller länsstyrelse om miljön blivit skadad
5.5 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Bistå drabbade med inkvartering, mat och kläder
5.6 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	- ” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
5.7 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	- ” -	Ge fortsatt vård
5.8 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Genomföra utredning vid misstanke om brott och i vissa fall leda förundersökning Registrera och identifiera skadade, avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Meddela anhöriga Ge tillstånd till röjning av olycksplatsen i vissa fall
5.9 Åklagarmyndigheten	Beivra brott	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	Leda förundersökning
Myndigheter på regional nivå			
5.10 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård

Tågolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
5.11 Länsstyrelsen	Svara för regional uppföljning	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
5.12 Yrkesinspektionen	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utreda olyckan om arbetstagare har omkommit eller skadats

Myndigheter på central nivå

5.13 Järnvägsinspektionen (Ingår i Banverket)	Svarar för Banverkets frågor om säkerhetsnormer för järnväg	<i>Förordningen (1990:1165) om säkerheten vid järnväg, tunnelbanan och spårväg</i>	Utarbeta föreskrifter om rapportering av olyckors tillbud
		<i>Banverkets instruktion (1996:286)</i>	Undersöka vissa typer av olyckor och olyckstillbud vid järnvägstrafik
		<i>Lagen (1990:712) om undersökning av olyckor</i>	Ge tillstånd till röjning av olycksplatsen i de fall då Järnvägsinspektionen undersöker olyckan
5.14 Haverikommissionen	Följa den nationella och internationella utvecklingen inom områden som omfattas av verksamheten	<i>Haverikommissionens instruktion (1996:282)</i>	Undersöka allvarliga olyckor och tillbud till olyckor samt andra händelser om en undersökning har betydelse från säkerhetssynpunkt
		<i>Lag (1990:712) om undersökning av olyckor</i>	Ge tillstånd till röjning av olycksplatsen i de fall då Haverikommissionen undersöker olyckan
5.15 Räddningsverket	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Inhämta erfarenheter från allvarliga olyckshändelser
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Lämna ersättning till kommun för genomförd räddningsinsats som har medfört kostnad överstigande kommunens självrisk

Fjällolycka – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Den enskilde				●	
Ägare/innehavare av fjällanläggning			●	●	●
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)	●	●			
Kommunen (Kommunstyrelsen)	●	●			
Kommunen (Byggnadsnämnden)	●				
Kommunen (Räddningsnämnden)			●	●	
Kommunen (Socialnämnden)			●	●	●
Kommunen (Övriga nämnder)	●	●	●	●	
Kommunen (POSOM-gruppen)			●	●	●
Polismyndigheten		●	●	●	●
Åklagarmyndigheten					●
Landstinget (Primärvården)			●	●	●
Tullverket				●	
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●	●	●	●	●
Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)			●	●	
Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)			●	●	
Landstinget (Akutsjukhusen)			●	●	●
Landstinget (PKL-gruppen)			●	●	

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på central nivå					
Naturvårdsverket	●	●			
Naturvårdsverket (Fjällsäkerhetsrådet)	●	●			●
Rikspolisstyrelsen			●		●
Räddningsverket			●	●	●
Socialstyrelsen			●	●	
SMHI			●	●	
Haverikommissionen					●

1. Förhindra olyckor

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Myndigheter på lokal nivå</i>			
1.1 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan och bygglagen (1987:10)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplan Besluta om räddningstjänstplan
1.2 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-”-	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
1.3 Kommunen (Byggnadsnämnden)	-”-	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktsplan där t.ex. skoterleder och andra leder anges
1.4 Kommunen (Övriga nämnder)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Naturvårdslagen (1964:822)</i> <i>Förordningen (1997:716) om statsbidrag till anläggande av allmän skoterled m.m.</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Verka för naturvården på lokal nivå Ansvara för utmärkning och underhåll av vissa rödade leder Anlägga nya allmänna skoterleder där kommunen är huvudman Informera om lederna I terrängen utmärka allmänna skoterleder för vilka kommunen är huvudman Främja olycksförbyggande verksamhet i kommunen

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på regional nivå

1.5 Länsstyrelsen	Verka för samordning av fjällsäkerhetsarbetet på regional nivå	<i>Naturvårdslagen (1964:822)</i>	Verka för naturvården i länet
		<i>Länsstyrelseinstruktionen (1990:1510)</i>	Svara för frågor om naturvård som säkerhet vid statliga ledssystemet
			Svara för genomförandet av planerings- och samordningsarbete för statliga ledssystemet
			Anlägga och sköta det statliga ledssystemet

Myndigheter på central nivå

1.6 Naturvårdsverket	Huvudman för det statliga ledssystemet i fjällen	<i>Naturvårdslagen (1964:822)</i>	Verka för naturvården i landet
			Fördela medel för drift och underhåll av det statliga ledssystemet
			Svara för övergripande planering och samordning av det statliga ledssystemet
1.7 Naturvårdsverket (Fjällsäkerhetsrådet)	Verka för fjällsäkerhetsarbetet på central nivå	–	Främja en samordning av de olika verksamheterna som ingår i fjällsäkerhetsarbetet bl.a. via samordning, information och utbildning

2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Myndigheter på lokal nivå			
2.1 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplan Besluta om räddningstjänstplan
2.2 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-” -	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
2.3 Kommunen (Övriga nämnder)	-” -	<i>Naturvårdslagen (1964:822)</i> <i>Förordningen (1997:716) om statsbidrag till anläggande av allmän skoterled m.m.</i>	Verka för naturvården på lokal nivå Ansvara för utmärkning och underhåll av vissa rödade leder Anlägga nya allmänna skoterleder där kommunen är huvudman Informera om lederna I terrängen märka ut allmänna skoterleder för vilka kommunen är huvudman
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Främja skadeförebyggande verksamhet i kommunen
2.4 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Avpatrullera leder i fjällterrängen
Myndigheter på regional nivå			
2.5 Länsstyrelsen	Samordna fjällsäkerhetsarbetet på regional nivå	<i>Naturvårdslagen (1964:822)</i> <i>Länsstyrelseinstruktionen (1990:1510)</i>	Verka för naturvården i länet Svara för frågor om naturvård som säkerhet vid statliga ledssystemet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Svara för genomförandet av planerings- och samordningsarbete för statliga ledssystemet Anlägga och sköta det statliga ledssystemet Svara för rösning av stora leder utanför anläggningar

Myndigheter på central nivå

2.6 Naturvårdsverket	Vara huvudman för det statliga ledssystemet i fjällen	<i>Naturvårdslagen (1964:822)</i>	Verka för naturvården i riket Fördela medel för drift och underhåll av det statliga ledssystemet Svara för övergripande planering och samordning av det statliga ledssystemet
2.7 Naturvårdsverket (Fjällsäkerhetsrådet)	Verka för samordning av fjällsäkerhetsarbetet på central nivå	–	Främja en samordning av de olika verksamheterna som ingår i fjällsäkerhetsarbetet bl.a. via samordning, information och utbildning

3. Förbereda räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
3.1 Ägare eller innehavare av en fjällanläggning	Förbereda deltagande i fjällräddningstjänst	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Hålla utrustning för livräddning
Myndigheter på lokal nivå			
3.2 Polismyndigheten	Svara för fjällräddningstjänst	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Se till att det finns en väl fungerande fjällräddningsorganisation Se till att det finns anordningar för alarmering av fjällräddningstjänsten (nödtelefoner)
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Planera för fjällräddningstjänsten vid polismyndigheterna (eller motsvarande) i Malung, Mora, Sveg, Östersund, Storuman, Vilhelmina, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, och Kiruna
3.3 Kommunen (Räddningsnämnden)	Planera och organisera räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Planera för medverkan vid en fjällräddningsinsats
3.4 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Planera för samverkan vid en fjällräddningsinsats
3.5 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-”-	Planera för psyko-sociala stödinsatser i samband med olyckor
		<i>Hälso-ochsjukvårdslagen (1982:763)</i>	-”-
3.6 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	-”-	Utbilda och öva personalen så att den kan medverka vid räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på regional nivå

3.7 Länsstyrelsen	Samordna fjällräddningsarbetet på regional nivå	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Utöva tillsyn över polismyndigheterna i länet
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Länsstyrelseinstruktionen (1990:1510)</i>	Svara för rösning av stora leder utanför anläggningar Samråda med polismyndigheten om nödtelefoner
3.8 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Planera för deltagande i räddningsinsatser och medverka i övningar
3.9 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	-”-	-”-	Planera för samordning av militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet Inrikta fo-befälhavarens planering av militär medverkan
3.10 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Hålla beredskap för omhändertagande av skadade på olycksplatsen, transport till sjukhus och fortsatt vård Ge råd till primärvården om utbildning och övning Planera för samverkan vid räddningsinsatser
3.11 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	-”-	-”-	Planera det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på central nivå

3.12 Rikspolisstyrelsen	Utöva tillsyn över polisväsendet och fjällräddningsverksamheten	<i>Rikspolisstyrelsens instruktion (1989:773)</i>	Svara för samordningen av de statliga myndigheternas medverkan i fjällräddningstjänsten samt i ambulans- och flygräddningstjänsten
3.13 Räddningsverket	Utöva tillsyn över samordningen av statlig räddningstjänst	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Utöva central tillsyn över frågor som rör samordningen mellan den statliga räddningstjänstens grenar
3.14 Socialstyrelsen	Utveckla hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utöva tillsyn över hälso- och sjukvården Ge allmänna råd för planering av det medicinska omhändertagandet, transporten till sjukhus och den övriga vården av skadade Ge allmänna råd för planering av det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
3.15 SMHI	Utfärda väderprognoser	<i>SMHI:s instruktion (1996:280)</i>	Tillhandahålla väderprognoser i samverkan med andra

4. Genomföra räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
4.1 Den enskilde	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Varna och vid behov larma Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas i räddningsinsatsen På anmodan delta i räddningsinsatser med tjänsteplikt
4.2 Ägare eller innehavare av en fjällanläggning	-” -	-” -	Lämna upplysningar om egendom eller personal som kan användas i räddningsinsatsen Varna och vid behov larma Medverka med resurser vid räddningsinsats
<i>Myndigheter på lokal nivå</i>			
4.3 Polismyndigheten	Svara för fjällräddningstjänsten på lokal nivå	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Efterforska och rädda den som har försvunnit i fjällområdet om det kan befaras att det föreligger fara för hans liv eller allvarlig risk för hans hälsa Rädda den som råkat ut för en olyckshändelse i fjällområdet eller drabbats av en sjukdom och som snabbt behöver komma under vård eller få annan hjälp Identifiera och registrera skadade (i samverkan med sjukvården) Identifiera och registrera avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter

Fjällolycka

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
4.4 Kommunen (Räddningsnämnden)	Delta i fjällräddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Samverka vid räddningsinsats och medverka med resurser
4.5 Kommunen (Socialnämnden)	Underlätta räddningsinsats	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp
4.6 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1986:763)</i>	Genomföra psyko- sociala stödsinsatser -” -
4.7 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	-” -	Medverka i omhändertagandet av skadade i samband med olyckor
4.8 Tullverket	Delta i fjällräddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med resurser

Myndigheter på regional nivå

4.9 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Samordna statlig och kommunal räddningstjänst
4.10 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Delta med militära resurser i räddningsinsatser
4.11 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	-” -	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser inom militär-området -” -
4.12 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ta hand om skadade på olycksplatsen, transportera dem till sjukhus när de förts till farbar och ge fortsatt vård Ge råd till primärvården

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

4.13 Landstinget
(Psykologisk-
psykiatrisk
ledningsgrupp,
s.k. PKL-grupp)

Svara för hälso- och
sjukvården

*Hälso- och sjukvårds-
lagen (1982:763)*

Planera det psyko-sociala
omhändertagandet i sam-
band med olyckor

Myndigheter på central nivå

**4.14 Räddnings-
verket**

Underlätta räddningsinsats

*Räddningsverkets
instruktion*

Ge information och råd till
räddningsledaren

4.15 Socialstyrelsen

Underlätta hälso- och
sjukvårdsonsatser

*Hälso- och sjukvårds-
lagen (1982:763)*

Ge råd för det medicinska
omhändertagandet på
olycksplatsen och den
övriga vården

4.16 SMHI

Underlätta räddningsinsats

*SMHI:s instruktion
(1996:280)*

Tillhandahålla väder-
prognoser i samverkan
med andra organ

5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
5.1 Ägare eller innehavare av en fjällanläggning	Minimera effekterna av skadan	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Brottsbalken (1962:700)</i>	Vid behov svara för bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning Lämna upplysningar till polisen
Myndigheter på lokal nivå			
5.2 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Genomföra utredning vid misstanke om brott och i vissa fall leda förundersökning Identifiera och registrera skadade och avlidna samt ta hand om personliga tillhörigheter Meddela anhöriga
5.3 Åklagarmyndigheten	Beivra brott	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	Leda förundersökning
5.4 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård
5.5 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Bistå drabbade med inkvartering, mat och kläder
5.6 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser -” -

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på regional nivå

5.7 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvård	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård Ge råd till primärvården
5.8 Länsstyrelsen	Svara för polisverksamheten i länet och främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva regional tillsyn över polisväsendet Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten

Myndigheter på central nivå

5.9 Haverikommissionen	Följa den nationella och internationella utvecklingen inom områden som omfattas av verksamheten	<i>Haverikommissionens instruktion (1996:282)</i>	Undersöka allvarliga olyckor och tillbud samt andra händelser om en undersökning har betydelse från säkerhetssynpunkt
5.10 Rikspolisstyrelsen	Svara för erfarenhetsåterföring i fjällräddningsarbetet	<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i> <i>Rikspolisstyrelsens instruktion (1989:773)</i>	Utöva tillsyn över fjällräddningsverksamheten Verka för planmässighet, samordning och rationalisering inom polisväsendet
5.11 Räddningsverket	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Inhämta erfarenheter från allvarliga olyckshändelser
5.12 Naturvårdsverket (Fjällsäkerhetsrådet)	Främja verksamhet som förhindrar och begränsar olyckor	–	Verka för samordning av fjällsäkerhetsarbetet på central nivå Inhämta och sprida information om olyckor och fjällsäkerhet

Fartygsbrand till havs – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Ägare eller innehavare av fartyg	●	●	●	●	●
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)			●		
Kommunen (Kommunstyrelsen)			●		
Kommunen (Räddningsnämnden)			●	●	●
Kommunen (Socialnämnden)			●	●	●
Kommunen (POSOM-gruppen)			●	●	●
Landstinget (Primärvården)			●	●	●
Polismyndigheten			●	●	●
Åklagarmyndigheten					●
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●		●	●	●
Landstinget (Akutsjukhusen)			●	●	●
Landstinget (PKL-grupp)			●	●	
Kustbevakningen (Regionala ledningen)	●	●	●	●	●
Sjöfartsverket (Sjötrafikområden)	●	●			
Sjöfartsverket (Sjöfartsinspektionen)	●	●			
Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)			●	●	
Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)			●	●	

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på central nivå					
Sjöfartsverket			●	●	●
Sjöfartsverket (Sjötrafikavdelningen)	●	●			
Sjöfartsverket (Sjötrafikinspektionen)	●	●			
Sjöfartsverket (Sjöräddningscentralen, MRCC)				●	
SMHI		●	●	●	
Räddningsverket			●		●
Kustbevakningen			●	●	
Försvarsmakten (Högkvarteret)				●	
Socialstyrelsen			●	●	
Arbetskyddsstyrelsen			●		
Luffartsverket				●	
Haverikommissionen					●
Statens naturvårdsverk					●

1. Förhindra olyckor

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
1.1 Ägare eller innehavare av fartyg	Se till att fartyget är i sjövärdigt skick	<i>Sjölagen (1994:1009)</i> <i>Fartygssäkerhetslagen (1988:49)</i> <i>Sjötrafikförordningen (1986:300)</i>	Bemanna fartyget på ett betryggande sätt och hålla det med nödvändig säkerhetsutrustning Iakta den omsorg och varsamhet som fordras för att olyckor inte skall inträffa
<i>Myndigheter på lokal nivå</i>			
—	—	—	—
<i>Myndigheter på regional nivå</i>			
1.2 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Sjötrafikförordningen (1986:300)</i>	Ge föreskrift om vattenområden
1.3 Kustbevakningen	Främja sjösäkerheten	<i>Kustbevakningens instruktion (1988:256)</i>	Utföra sjöövervakning och annan kontroll- och tillsynsverksamhet till sjöss
1.4 Sjöfartsverket (Sjötrafikområden)	-”-	<i>Sjötrafikförordningen (1986:300)</i>	Ge de föreskrifter för sjötrafiken som behövs med hänsyn till sjösäkerheten
1.5 Sjöfartsverket (Sjöfartsinspektionsområden)	Utöva tillsyn över sjösäkerheten	<i>Sjöfartsverkets instruktion (1995:589)</i>	Se till att tekniska säkerhetsnormer för fartyg följs Inspektera och kontrollera sjövärdigheten
<i>Myndigheter på central nivå</i>			
1.6 Sjöfartsverket (Sjötrafikavdelningen)	Främja utvecklingen av en effektiv och miljövänlig sjöfart	<i>Sjöfartsverkets instruktion (1995:589)</i>	Utöva tillsyn och utfärda föreskrifter, som syftar till att förhindra olycka till sjöss

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Tillhandahålla ett säkert, tillgängligt och väl fungerande farledssystem inom svenska farvatten Utöva tillsyn över sjösäkerheten Tillhandahålla lotsning Svara för farledshållning och isbrytning Svara för sjöräddning Svara för sjökartläggning Svara för att sjöfartens påverkan på miljön minimeras
1.7 Sjöfartsverket (Sjöfartsinspektionen)	Främja säkerheten för fartyg och farleder	<i>Sjöfartsverkets instruktion (1995:589)</i>	Fastställa tekniska säkerhetsnormer för fartyg, normer för räddningsorganisationen ombord och säkerhetsnormer för farledsanordningar Utöva tillsyn över att fastställda sjösäkerhetsnormer följs

2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
2.1 Ägare eller innehavare av fartyg	Tillse att fartyget är i sjövärdigt skick och ansvara för säkerheten ombord	<i>Sjölagen (1994:1009)</i> <i>Fartygssäkerhetslagen (1988:49)</i>	Underhålla fartyg och utrustning Utbilda personal
<i>Myndigheter på lokal nivå</i>			
–	–	–	–
<i>Myndigheter på regional nivå</i>			
2.2 Kustbevakningen	Främja sjösäkerheten	<i>Kustbevakningens instruktion (1988:256)</i>	Utföra sjöövervakning och annan kontroll- och tillsynsverksamhet till sjöss
2.3 Sjöfartsverket (Sjötrafikområden)	–”–	<i>Sjötrafikförordningen (1986:300)</i>	Ge de föreskrifter för sjötrafiken som behövs med hänsyn till sjösäkerheten
2.4 Sjöfartsverket (Sjöfartsinspektionsområden)	Under drift av fartyget fortlöpande kontrollera sjövärdigheten	<i>Sjöfartsverkets instruktion (1995:589)</i>	Kontrollera beredskapen ombord Inspektera och kontrollera sjövärdigheten
2.5 Sjöfartsverket (I samverkan med Arbetarskyddsstyrelsen)	Utöva kontroll över skyddet för arbetstagares liv och hälsa	<i>Sjösäkerhetslagen (1988:49)</i>	Göra arbetsplatsbesök och inspektioner

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift

Myndigheter på central nivå

2.6 Sjöfartsverket
(Sjötrafikavdelningen)

Främja utvecklingen av en effektiv och miljövänlig sjöfart

Sjöfartsverkets instruktion (1995:589)

Utöva tillsyn och utfärda föreskrifter, som syftar till att förhindra olycka till sjöss

Tillhandahålla ett säkert, tillgängligt och väl fungerande farledssystem inom svenska farvatten

Utöva tillsyn över sjösäkerheten

Tillhandahålla lotsning

Svara för farledshållning och isbrytning

Svara för sjöräddning

Svara för sjökartläggning

Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg

Svara för att sjöfartens påverkan på miljön minimeras

Ge föreskrift om begränsningar av eller förbud mot trafik i farvatten som behövs för att förhindra vattenföroreningar

2.7 Sjöfartsverket
(Sjöfartsinspektionen)

Främja säkerheten för fartyg och farleder

Sjöfartsverkets instruktion (1995:589)

Fastställa tekniska säkerhetsnormer för fartyg, normer för räddningsorganisationen ombord och säkerhetsnormer för farledsanordningar

Utöva tillsyn över att fastställda sjösäkerhetsnormer följs

Under drift av fartyget fortlöpande kontrollera sjövärdigheten

Kontrollera beredskapen ombord

2.8 SMHI

Svara för den allmänna vädertjänsten

SMHI:s instruktion (1996:280)

Tillhandahålla sjöväderprognoser i samverkan med andra

3. Förbereda räddningsinsatser

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
3.1 Ägare eller innehavare av fartyget		<i>Sjölagen (1994:1009)</i>	Svara för att räddningsorganisation finns ombord och att den fungerar
Myndigheter på lokal nivå			
3.2 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Dimensionera räddningstjänstresurser i kommunen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Avtal mellan Sjöfartsverket och RITS-kommunerna</i>	Besluta om räddningstjänstplan I aktuella kommuner dimensionera resurserna så att de också uppfyller kraven i RITS-avtalen
3.3 Kommunen (Kommunstyrelsen)	-” -	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
3.4 Kommunen (Räddningsnämnden)	Planera och organisera räddningstjänsten då evakuerade/räddade kommit i land	-” - <i>Avtal mellan Sjöfartsverket och RITS-kommunerna</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan I aktuella kommuner förbereda räddningsinsats till sjöss (RITS-insats) Anskaffa och underhålla materiel för RITS-insatser Utbilda och öva personal för RITS-insatser Upprätthålla beredskap för RITS-insatser enligt avtal
3.5 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Planera för medverkan vid räddningsinsats
3.6 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	-” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Planera för psyko-sociala stödinsatser i samband med olyckor -” -

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
3.7 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården då evakuera-de/räddade kommit i land	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utbilda och öva personalen så att den kan medverka vid räddningsinsatser
3.8 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Planera för samverkan vid såväl sjöräddningsinsats som miljöräddning till sjöss

Myndigheter på regional nivå

3.9 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Upprätta planer för övertagande av ansvaret för kommunal räddningstjänst Informera allmänheten om innehållet i planerna
3.10 Kustbevakningen (Regionala ledningen)	Utföra sjöövervakning och annan kontroll- och tillsynsverksamhet samt miljöräddningstjänst till sjöss	- ” - <i>(Vattenföreningenslagen (1980:424))</i>	Planera för genomförande av miljöräddningsinsats till sjöss Planera för deltagande i sjöräddningsinsats Samverka med övriga myndigheter i sjöräddning Utbilda, öva och leda RITS-styrka
3.11 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	Svara för hälso – och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Planera det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
3.12 Landstinget (Akutsjukhusen)	-” -	-” -	Hålla beredskap för omhändertagande och transport av skadade när de kommit iland Planera för samverkan vid räddningsinsatser
3.13 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Planera för deltagande i räddningsinsatser och medverka i övningar

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
		<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Planera för deltagande i räddningsinsatser och medverka i övningar
3.14 Försvarmakten (Militärbefälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	-” -	Inrikta fo-befälhavarens planering av militär medverkan Planera för samordning av militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet

Myndigheter på central nivå

3.15 Sjöfartsverket	Planera för genomförandet av sjöräddning	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Planera och förbereda för efterforskning och räddning av människor, som är eller kan befaras vara i sjönöd, och för sjuktransporter från fartyg Planera för samverkan och medverka vid planläggning av annan statlig räddningstjänst och delta i övningar i räddningstjänsten Upprätta en plan för sjö-räddningstjänsten innehållande uppgifter om organisationen, beredskapen och ledningen av räddningstjänsten och om samverkan och samordning med andra myndigheter Planen skall också innehålla uppgifter om de resurser räddningsledaren kan förfoga över Upprätta en eller flera räddningscentraler och räddningsundercentraler
3.16 Kustbevakningen	Planera för genomförande av miljöräddning till sjöss	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Planera och förbereda för räddningsinsats när olja eller andra skadliga ämnen kommit ut i vattnet Planera för samverkan och medverka vid planläggning av annan statlig räddningstjänst och delta i övningar

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			i räddningstjänsten
			Upprätta en plan för miljö-räddningstjänsten till sjöss innehållande organisation, beredskap, och ledning av räddningstjänsten och samverkan och samordning med andra myndigheter
			Planen skall också innehålla uppgifter om de resurser räddningsledaren kan förfoga över
			Upprätta ledningscentraler för miljö-räddningstjänsten till sjöss
3.17 Räddningsverket	Utöva tillsyn över samordningen av statlig räddningstjänst	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva central tillsyn över den kommunala räddningstjänsten
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Utöva central tillsyn över frågor som rör samordningen mellan den statliga räddningstjänstens grenar
		<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Utbilda räddningstjänstpersonal
			Utveckla materiel för räddningstjänsten
			Ge råd om genomförande av RITS-insatser i samverkan med Sjöfartsverket och Kustbevakningen
3.18 SMHI	Svara för den allmänna vädertjänsten	<i>SMHI:s instruktion (1996:280)</i>	Tillhandahålla sjöväderprognoser i samverkan med andra
3.19 Arbetarskyddsstyrelsen (i samverkan med Sjöfartsverket)	Utöva tillsyn över arbetarskyddet i landet	<i>Arbetsmiljöförordningen (1977:1166)</i>	Ge föreskrifter om räddningspersonalens och andra anställdas personliga skydd
3.20 Socialstyrelsen	Utveckla hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utöva tillsyn över hälso- och sjukvården
			Ge allmänna råd för planeringen av det medicinska omhändertagandet, transporten till sjukhus och den övriga vården av skadade
			Ge allmänna råd för plane-

4. Genomföra räddningsinsatser

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
4.1 Ägare eller innehavare av fartyget	Skyldighet att varna och vid behov tillkalla hjälp	<i>Sjösäkerhetslagen (1988:49)</i>	Bekämpa brand ombord Utrymma fartyget Omhänderta skadade ombord Begränsa oljeläckage Delta i räddningsinsatser till sjöss
<i>Myndigheter på lokal nivå</i>			
4.2 Kommunen (Räddningsnämnden)	Biträda Sjöfartsverket eller Kustbevakningen vid sjöräddningstjänst eller miljöräddning till sjöss	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Delta i RITS-insatser enligt avtal
4.3 Kommunen (Socialnämnden)	Underlätta räddningsinsats	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i> <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp
4.4 Kommun (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i> <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
4.5 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	- ” -	Medverka i omhändertagandet av skadade sedan de förts iland
4.6 Polismyndigheten	Biträda Sjöfartsverket eller Kustbevakningen i sjöräddningsinsats eller miljöräddningsinsats till	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Polislagen</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Registrera och identifiera

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
	sjöss	(1984:387)	skadade (i samverkan med hälso- och sjukvården)
			Identifiera och registrera avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter
Forts.			Informera anhöriga samt medverka i annan informationsverksamhet

Myndigheter på regional nivå

4.7 Länsstyrelsen	Samordna räddningstjänsten inom länet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Vid behov överta ansvaret för kommunal räddningstjänst Vid behov utse räddningsledare för kommunal räddningstjänst
4.8 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Transportera skadade till sjukhus när dessa förts i land och ge fortsatt vård Ge råd till primärvården
4.9 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	-”-	-”-	Leda och samordna det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
4.10 Försvarmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Medverka med militära resurser i räddningstjänsten
4.11 Försvarmakten (Militärbefälhavaren)	-”-	-”-	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet
4.12 Kustbevakningen (Regionala ledningen)	Medverka i sjöräddningsinsats/svara för miljöräddningsinsats till sjöss	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med resurser för sjöräddningsinsats Inom Sveriges sjöterritorium med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar och insjöar än Väneren, Vättern och Mälaren, samt inom Sveriges ekonomiska

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	zon svara för räddningstjänsten när olja eller andra skadliga ämnen har kommit ut i vattnet
Myndigheter på central nivå			
4.13 Sjöfartsverket	Svara för sjöräddningstjänst	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Inom Sveriges sjöterritorium med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar och insjöar än Väneren, Vättern och Mälaren svara för efterforskning och räddning av människor, som är eller kan befaras vara i sjönöd, och för sjuktransporter från fartyg
4.14 Sjöfartsverket (Sjöräddningscentralen, MRCC)	Leda sjöräddningsinsatser	- ” -	Utanför Sveriges sjöterritorium i de delar av havet, där räddningstjänsten enligt internationella överenskommelser ankommer på Sjöfartsverket svara för sjöräddningstjänst
4.15 Kustbevakningen	Svara för miljöräddningstjänst till sjöss	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Leda och samordna resurserna för sjöräddning (Försvarsmakten, Kustbevakningen, Luftfartsverket, Polisen, Kommuner, frivilligorganisationen Sjöräddningssällskapet, personella resurser med stöd av tjänsteplikt, samt vid behov företa ingrepp i annans rätt)
4.15 Kustbevakningen	Svara för miljöräddningstjänst till sjöss	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Samordna och stödja den regionala ledningen inom Kustbevakningen

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
4.16 Luftfartsverket	Medverka i räddningsinsats	<i>Räddningstjänstförfordningen (1986:1107)</i>	Medverka med resurser för sjöräddningsinsats
4.17 Socialstyrelsen	Underlätta hälso- och sjukvårdens insatser	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge råd för det medicinska omhändertagandet på olycksplatsen och i den övriga vården
4.18 Försvarmakten (Högkvarteret)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser som fordrar resurser från flera militärområden
4.19 SMHI	Svara för den allmänna vädertjänsten	<i>SMHI:s instruktion (1996:280)</i>	Tillhandahålla sjöväderprognoser i samverkan med andra

5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
5.1 Ägare eller innehavare av fartyget	Minimera effekterna av skadan	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Svara för bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning
		<i>Brottsbalken</i>	Lämna upplysningar till polisen Underlätta eventuell brottsplatsundersökning
Myndigheter på lokal nivå			
5.2 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja verksamhet som hindrar olyckor och begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva lokal tillsyn över efterlevnaden av räddningstjänstlagen
5.3 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att dom som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Bistå drabbade med in-kvartering, mat och kläder
5.4 Kommunen (POSOM-grupp)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	- " -	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
		<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	- " -
5.5 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	- " -	Ge fortsatt vård
5.6 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Rättegångsbalken</i>	Genomföra utredning vid misstanke om brott och i vissa fall leda förundersökning
		<i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	- " -
		<i>Polislagen (1984:387)</i>	Registrera och identifiera skadade, avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Meddela anhöriga

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
5.7 Åklagarmyndigheten	Beivra brott	<i>Rättegångsbalken</i> <i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	Leda förundersökning ”-

Myndigheter på regional nivå

5.8 Kustbevakningen (Räddningsledaren)	Kontrollera efterlevnaden av förbudet mot vattenföroreningar från fartyg	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Vattenföreningsslagen (1980:1102)</i>	Överlämna ansvaret eller avsluta miljöräddningsinsats Underrätta ägaren eller innehavaren av den egendom som räddningsåtgärderna avsett om behovet av bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning Underrätta annan myndighet om missförhållanden som kan leda till annan olycka Dokumentera och redovisa kostnader för insatsen Vid behov ingripa
5.9 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:736)</i>	Ge fortsatt vård
5.10 Länsstyrelsen	Svara för regional uppföljning	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten

Myndigheter på central nivå

5.11 Sjöfartsverket	Avsluta sjöräddningsinsats och kontrollera att fartyget blir återställt i sjövärdigt skick	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Överlämna ansvaret efter avslutad sjöräddningsinsats Underrätta ägaren eller innehavaren av den egendom som räddningsåtgärderna avsett om behovet av bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning Underrätta annan myndighet om missförhållanden som kan leda till annan olycka

Fartygsbrand till havs

Aktör	Huvuduppgift	Regelverk	Deluppgift
		<i>Sjösäkerhetslagen (1988:49)</i>	Svara för erfarenhetsåterföring och statistikuppföljning
5.12 Räddningsverket	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i>	Inhämta erfarenheter från allvarliga olyckshändelser
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	I vissa fall lämna ersättning till kommun för kostnader i samband med räddningstjänst och sanering
5.13 Haverikommissionen	Följa den nationella och internationella utvecklingen inom områden som omfattas av verksamheten	<i>Haverikommissionens instruktion (1996:282)</i>	Undersöka allvarliga olyckor och tillbud till olyckor samt andra händelser om en undersökning har betydelse från säkerhetssynpunkt
5.14 Naturvårdsverket	Hindra uppkomsten av sanitära olägenheter eller undanröja dessa	<i>Miljöskyddslagen (1996:387)</i>	Ge råd om hur olika behandlingsåtgärder påverkar den yttre miljön Besluta om bidrag till efterbehandlingsåtgärder (från särskilda anslag) Utöva central tillsyn över förorenade områden

Utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning – en översikt över aktörer i de fem skedena

1. Förhindra olyckor
2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar
3. Förbereda räddningsinsatser
4. Genomföra räddningsinsatser
5. Vidta åtgärder efter räddningsinsatser

Skede	1	2	3	4	5
Riskägare					
Kärnteknisk anläggning	●	●	●	●	●
Myndigheter på lokal nivå					
Kommunen (Kommunfullmäktige)	●	●			
Kommunen (Kommunstyrelsen)	●	●			
Kommunen (Byggnadsnämnden)	●	●	●		
Kommunen (Räddningsnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (Socialnämnden)	●	●	●	●	●
Kommunen (POSOM-gruppen)			●	●	●
Kommunen (Miljö- och hälsoskydds-nämnden)	●	●	●	●	●
Landstinget (Primärvården)			●	●	●
Polismyndigheten	●	●	●	●	●
Åklagarmyndigheten					●
Myndigheter på regional nivå					
Länsstyrelsen	●	●	●	●	●
Yrkesinspektionen	●	●	●		●
Landstinget (Akutsjukhusen)			●	●	●
Landstinget (PKL-grupp)			●	●	
Kustbevakningen (Regioner)			●	●	
Försvarsmakten (Fo-befälhavare)			●	●	
Försvarsmakten (Militärbefälhavare)			●	●	

Skede	1	2	3	4	5
Myndigheter på central nivå					
Kärnkraftinspektionen	●	●		●	
Räddningsverket			●	●	●
Rikspolisstyrelsen			●		
Boverket	●	●	●		
Arbetskyddsstyrelsen	●	●	●		
Strålskyddsinstitutet		●	●	●	●
Socialstyrelsen			●	●	
Livsmedelsverket			●	●	●
Jordbruksverket			●	●	●
Sveriges geologiska undersökning				●	
Försvarsmakten (Högkvarteret)				●	
Haverikommissionen					●
Internationella organ					
IAEA	●	●	●	●	
EU	●	●	●	●	
Nordiska rådet			●	●	

1. Förhindra olyckor

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Riskägare</i>			
1.1 Kärnteknisk anläggning	Vidta åtgärder för att upprätthålla säkerheten	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Ansöka om bygglov (anläggning för slutförvaring av kärnavfall)
		<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Svara för att byggnaden uppfyller väsentliga säkerhetskrav
		<i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Underhålla byggnad
		<i>Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet</i>	Ansöka om tillstånd för kärnteknisk verksamhet (tillstånd att uppföra kärnkraftsreaktor får inte meddelas)
			Utarbeta säkerhetstekniska föreskrifter
			Upprätta driftinstruktion
			Genomföra revisioner
			Utbilda personal
		<i>Naturresurslagen (1987:12)</i>	Ansöka om tillstånd för kärnteknisk anläggning
			Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning
		<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att lokaler och teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)
			Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet)

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarernas säkerhet)
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Utarbeta riskanalys
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet
			Vidta skyddsåtgärder vid miljöfarliga verksamheter för att förhindra olägenheter

Myndigheter på lokal nivå

1.2 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
		<i>Naturresurslagen (1987:12)</i>	Delta i beredning av ärenden om tillstånd för kärnteknisk anläggning
1.3 Kommunen (Kommunstyrelsen)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet
1.4 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
			Prövning av bygglöv
1.5 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan
			Informera och ge råd till allmänheten
1.6 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	-”-	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
1.7 Kommunen (Socialnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Socialtjänstlagen</i> (1980:620)	Delta i beredning av översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
1.8 Polismyndigheten	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen</i> (1984:387)	Ge allmänheten skydd, information och annan hjälp

Myndigheter på regional nivå

1.9 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen</i> (1987:10)	Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet
		<i>Räddningstjänstlagen</i> (1986:1102)	Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering
		<i>Länsstyrelseinstruktionen</i> (1990:1510)	Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten Främja arbetet med kommunala riskanalyser
1.10 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen</i> (1977:1160)	Utöva tillsyn över arbetsmiljön

Myndigheter på central nivå

1.11 Kärnkraftinspektionen	Uppställa villkor som behövs med hänsyn till säkerheten	<i>Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet</i>	Meddela föreskrifter om provning, kontroll och besiktning för anordning som är av betydelse för säkerheten
1.12 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen</i> (1987:10)	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Boverkets instruktion (1996:124)</i>	Samordna planeringsunderlag
		<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m.m.</i>	Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)
1.13 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn

Internationella organ

1.14 IAEA	Anta eller upprätta säkerhetsregler till skydd för hälsan och för minimering av fara för liv och egendom	<i>IAEA-stadgan sektion III.A.6</i>	Ge ut "Safety Series" om säkerhetsarbetet Genomföra säkerhetsgranskningar av kärntekniska anläggningar Ge råd och rekommendationer om säkerhetshöjande åtgärder
1.15 EU	Verka för kärnteknisk verksamhet		Ge råd om säkerhetsarbetet Utfärda för medlemsstaterna bindande regler för säkerhetsarbetet

2. Vidta skadebegränsande åtgärder innan olyckor inträffar

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
2.1 Kärnteknisk anläggning	Vidta åtgärder för att upprätthålla säkerheten	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Ansöka om bygglov (anläggning för slutförvaring av kärnavfall)
		<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Svara för att byggnaden uppfyller väsentliga säkerhetskrav
		<i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Underhålla byggnad
		<i>Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet</i>	Ansöka om tillstånd för kärnteknisk verksamhet (tillstånd att uppföra kärnkraftsreaktor får inte meddelas)
			Utarbeta säkerhetstekniska föreskrifter
			Upprätta driftinstruktion
			Genomföra revisioner
			Utbilda personal
			Säkerställa driften av tryckavlastningssystemen
			Säkerställa diversifiering och redundans inom säkerhetssystemen
		<i>Naturresurslagen (1987:12)</i>	Ansöka om tillstånd för kärnteknisk anläggning
			Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.		<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Svara för att lokaler och teknisk utrustning är lämplig, kontrolleras och underhålls samt se till att verksamheten håller god säkerhetsstandard (arbetstagarnas säkerhet)
			Utbilda och informera personalen (arbetstagarnas säkerhet)
			Planera, leda och kontrollera verksamheten så att den är säker (arbetstagarnas säkerhet)
		<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1107)</i>	Utarbeta riskanalys
		<i>Miljöskyddslagen (1969:387)</i>	Ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet
			Vidta skyddsåtgärder vid miljöfarliga verksamheter för att förhindra olägenheter

Myndigheter på lokal nivå

2.2 Kommunen (Kommunfullmäktige)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Besluta om översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Besluta om räddningstjänstplan
		<i>Naturresurslagen (1987:12)</i>	Delta i beredning av ärenden om tillstånd för kärnteknisk anläggning
2.3 Kommunen (Kommunstyrelsen)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Kommunallagen (1991:900)</i>	Samordna och leda kommunens verksamhet

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.4 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utarbeta förslag till översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner Utarbeta miljökonsekvensbeskrivning i samband med vissa detaljplaner Prövning av bygglov
2.5 Kommunen (Räddningsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utarbeta förslag till räddningstjänstplan Informera och ge råd till allmänheten
2.6 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Främja åtgärder som begränsar skador	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Delta i beredning av översiktplan, områdesbestämmelser och detaljplaner
2.7 Kommunen (Socialnämnden)	Främja verksamhet som förhindrar olyckor	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	-” -
2.8 Polismyndigheten	Förhindra brott och andra störningar av allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i>	Ge allmänheten skydd, information och annan hjälp

Myndigheter på regional nivå

2.9 Länsstyrelsen	Bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Pröva detaljplaner och områdesbestämmelser med hänsyn till hälsa och säkerhet Samordna statens intressen samt ge råd och underlag för kommunernas planering Utöva tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i kommunen
		<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Distribuera information till allmänhet samt riktad information till jordbrukare Främja arbetet med kommunala riskanalyser
2.10 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbetsmiljön
Myndigheter på central nivå			
2.11 Kärnkraftinspektionen	Uppställa villkor som behövs med hänsyn till säkerheten	<i>Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet</i> <i>Förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet</i>	Meddela föreskrifter om åtgärder som krävs för att förebygga fel i eller felaktig funktion hos utrustning samt felaktigt handlande som kan leda till en kärnteknisk olycka Prova, kontrollera eller besiktiga kärntekniska anläggningar skall i den utsträckning det behövs för kontroll av de säkerhetskrav som anges i lagen om kärnteknisk verksamhet
2.12 Strålskyddsinstitutet	Ge råd om strålskyddsåtgärder	<i>Strålskyddslagen (1983:291)</i>	Ge allmänna råd om åtgärdsnivåer för skydd vid kärnenergiolyckor Ange doseringsanvisningar för jodprofylax
2.13 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggnadsväsendet i landet	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i> <i>Boverkets instruktion (1996:124)</i> <i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge råd om riskhänsyn i samhällsplaneringen och om miljökonsekvensbeskrivningar Samordna planeringsunderlag Ge föreskrifter för byggnadsverk (t.ex. bygg- och konstruktionsregler)

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
2.14 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Ge föreskrifter för arbetsmiljön Utöva tillsyn över arbetsmiljöverksamheten samt leda yrkesinspektionens tillsyn

Internationella organ

2.15 IAEA	Anta eller upprätta säkerhetsregler till skydd för hälsan och för minimering av fara för liv och egendom	<i>IAEA-stadgan sektion III.A.6</i>	Ge ut "Safety Series" om säkerhetsarbetet Genomföra säkerhetsgranskningar av kärntekniska anläggningar Ge råd och rekommendationer om säkerhetshöjande åtgärder
2.16 EU	Verka för kärnteknisk säkerhet		Ge råd om säkerhetsarbetet Utfärda för medlemsstaterna bindande regler för säkerhetsarbetet

3. Förbereda räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
3.1 Kärnteknisk anläggning	Planera och organisera för räddningsinsats	<i>Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet</i> <i>Lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Upprätta beredskapsplaner Utse vakthavande ingenjörer Upprätta övergripande störningsinstruktioner Medverka i övningar Underhålla byggnaden Hålla utrustning för livräddning vid olyckor Hålla beredskap med personal och materiel
Myndigheter på lokal nivå			
3.2 Kommunen (Räddningsnämnden)	Planera för samverkan vid räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Räddningstjänstförordningen (1986:1106)</i>	Ställa personal och utrustning till förfogande för mätningar Svara för att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen Delta i stabsövningar Delta i övningar för strålningsmätningar Lämna underlag för utrymningsplaneringen
3.3 Kommunen (Byggnadsnämnden)	Underlätta för räddningsinsats	<i>Plan- och bygglagen (1987:10)</i>	Utforma bebyggelsemiljön med hänsyn till hälsa och säkerhet

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.4 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Planera för samverkan vid räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Ställa personal och utrustning till förfogande för mätningar Deltag i övningar för strålningsmätningar Planera för att genomföra strålningsmätningar av livsmedel
3.5 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Planera för medverkan vid räddningsinsats
3.6 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	- ” - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Planera för psyko-sociala stödinsatser i samband med olyckor
3.7 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	- ” -	Utbilda och öva personalen så att den kan medverka vid räddningsinsatser
3.8 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet	<i>Polislagen (1984:387)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Räddningstjänstförordningen (1986:1106)</i>	Planera för samverkan vid räddningsinsats Planera kompletteringsvarning Planera avspärningar och trafikregleringar Planera utrymning och genomsökning

Myndigheter på regional nivå

3.9 Länsstyrelsen	Svara för räddningstjänsten och saneringen	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Upprätta beredskapsplan Utse vakthavande beslutsfattare Planera och genomföra utbildningar och övningar

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Planera utbyggnad av varningssystemen Planera kompletterande jodtablettutdelning
3.10 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Hålla beredskap för omhändertagande av skadade på olycksplatsen, transport till sjukhus och fortsatt vård Ge råd till primärvården om utbildning och övning Planera för samverkan med räddningstjänsten vid räddningsinsatser Utarbeta planer för hälso- och sjukvården i samband med kärnteknisk olycka Medverka i utrymningsplaneringen för vårdinrättningar
3.11 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	-” -	-” -	Planera det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
3.12 Kustbevakningen (Regioner)	Planera för samverkan vid räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Planera kompletteringsvarning Planera avspärningar och trafikregleringar Planera utrymning och genomsökning Ställa personal till förfogande för mätningar Deltag i övningar för strålmätningar

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
3.13 Yrkesinspektionen	Verka för säkerhet på arbetsplatserna	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utöva tillsyn över arbetsmiljön (t.ex. räddningspersonalens säkerhet)
3.14 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Planera för deltagande i räddningsinsatser och medverka i övningar
3.15 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	- ” -	Inrikta fo-befälhavarens planering av militär medverkan Planera för samordning av militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet

Myndigheter på central nivå

3.16 Räddningsverket	Utöva tillsyn över länsstyrelsens planering	<i>Räddningstjänstförordningen (1986:1106)</i>	Utfärda allmänna råd för planering
3.17 Strålskyddsinstitutet	Ge råd om strålningsmätningar	- ” -	Utfärda allmänna råd för och medverka i arbetet med indikeringsplaner Svara för planeringen av arbetet inom Nationella expertgruppen för sanering
3.18 Socialstyrelsen	Utveckla hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Utöva tillsyn över hälso- och sjukvården Ge allmänna råd för planeringen av det medicinska omhändertagandet, transporten till sjukhus och den övriga vården av skadade Ge allmänna råd för planeringen av det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Forts.			Ge allmänna råd om hälso- och sjukvårdens åtgärder vid kärnteknisk olycka
3.19 Arbetarskyddsstyrelsen	Leda, samordna och utveckla arbetsmiljöverksamheten	<i>Arbetsmiljöverordningen (1977:1166)</i>	Ge föreskrifter för räddningspersonalens och andra anställdas personliga skydd
3.20 Boverket	Hålla uppsikt över plan- och byggväsendet i landet	<i>Förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.</i>	Ge föreskrifter för byggnadsverk (avser bl.a. räddningspersonalens säkerhet och underlätta för räddningsinsats)
3.21 Livsmedelsverket	Planera för samverkan vid räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Planera för rådgivning vid räddningsinsats
3.22 Jordbruksverket	-” -	-” -	-” -
3.23 Rikspolisstyrelsen	-” -	-” -	Planera för medverkan med resurser vid räddningsinsats
Internationella organ			
3.24 IAEA	Internationella överenskommelser om samverkan	<i>Konventionen trädde i kraft den 27 oktober 1986</i>	Planera för tidig varning vid olyckor i kärntekniska anläggningar
		<i>Konventionen trädde i kraft den 26 februari 1987</i>	Planera för internationellt bistånd vid kärntekniska olyckor eller radiologiska olyckor
3.25 EU	-” -	<i>Beslut av ministerrådet den 11 december 1984</i>	Planera för att utväxla information i händelse av kärnteknisk olycka
3.26 Nordiska rådet	Samverkan mellan nordiska länder	<i>Överenskommelse år 1963</i>	Planera för bistånd vid strålningsolyckor

4. Genomföra räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
4.1 Kärnteknisk anläggning	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka med kvalificerade mätningar genom kärnkraftföretagens gemensamma beredskapsstyrka Medverka med kunskap och övriga resurser vid räddningsinsats
Myndigheter på lokal nivå			
4.2 Kommunen (Räddningsnämnden)	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka i räddningsinsatsen Genomföra strålningsmätningar Biträda vid utrymningar Inkvartera utrymmande
4.3 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	-”-	-”- <i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Ställa personal och utrustning till förfogande för mätningar Genomföra strålningsmätningar av livsmedel
4.4 Kommunen (Socialnämnden)	-”-	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp
4.5 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i> <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
4.6 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Medverka i omhändertagandet av skadade i samband med olyckor
4.7 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Polislagen (1984:387)</i>	Medverka med resurser vid räddningsinsats Svara för utrymning, avspärning och trafikreglering Bevaka egendom och områden Registrera utrymmande Registrera och identifiera skadade (i samverkan med hälso- och sjukvården) Identifiera och registrera avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Informera anhöriga samt medverka i annan informationsverksamhet Genomföra kompletteringsvarning och genomsökning Påbörja utredning av eventuellt brott i samband med olyckan

Myndigheter på regional nivå

4.8 Länsstyrelsen	Svara för räddningstjänsten	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utse räddningsledare Varna och informera allmänheten Besluta om övriga skyddsåtgärder

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
4.9 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ta hand om skadade på olycksplatsen, transportera dem till sjukhus och ge forstätt vård Ge råd till primärvården Vidarebeforda råd om strålning Hålla sjukvårdsinrättningar, främst berörda vårdcentraler informerade om olycksförloppet Svara för utrymning av berörda vårdinrättningar
4.10 Landstinget (Psykologisk-psykiatrisk ledningsgrupp, s.k. PKL-grupp)	-”-	-”-	Leda och samordna det psyko-sociala omhändertagandet i samband med olyckor
4.11 Kustbevakningen (Regioner)	Underlätta räddningsinsats	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka i räddningsinsatsen Genomföra kompletteringsvarning, utrymning och genomsökning Genomföra strålningsmätningar
4.12 Försvarsmakten (Fo-befälhavaren)	Ge stöd åt det civila samhället	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i> <i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Medverka med militära resurser i räddningsinsatsen Medverka vid strålningsmätning Medverka vid utrymning och inkvartering
4.13 Försvarsmakten (Militärbefälhavaren)	-”-	-”-	Samordna militär medverkan vid räddningsinsatser inom militärområdet

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Myndigheter på central nivå</i>			
4.14 Strålskyddsinsti- tutet	Medverka i räddnings- insatsen	<i>Räddningstjänstförord- ningen (1986:1106)</i>	Analysera strålskyddsläget och ge råd om åtgärder
			Ge råd om strålnings- mätningar
4.15 Räddnings- verket	-” -	-” -	Ge bistånd till läns- styrelserna
			Lämna underlag till regeringen
4.16 Kärnkraftin- spektionen	-” -	<i>Kärnkraftinspektions instruktion (???)</i>	Upprätta prognoser för den tekniska händelseutveck- lingen
			Ge råd till räddnings- tjänsten
4.17 Socialstyrelsen	Underlätta hälso- och sjukvårdens insatser	<i>Hälso- och sjukvårds- lagen (1982:763)</i>	Ge råd för det medicinska omhändertagandet på olycksplatsen och i den övriga vården
4.18 Livsmedels- verket	Medverka i räddnings- insatsen	<i>Räddningstjänst- lagen (1986:1102)</i>	Överväga gränsvärden
			Ge råd om skyddsåtgärder inom livsmedelsområdet
4.19 Jordbruks- verket	-” -	-” -	Överväga gränsvärden
			Ge råd om djurhållning
			Ge råd om skyddsåtgärder inom jordbruket
4.20 Sveriges geologiska undersökning	Underlätta räddnings- insatsen	-” -	Medverka vid strålnings- mätning med kartering från luften
4.21 Försvarsmakten (Högkvarteret)	Ge stöd åt det civila sambandet	<i>Förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet</i>	Samordna militär med- verkan vid räddnings- insatser som fordrar res- surser från flera militär- områden

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Internationella organ</i>			
4.22 IAEA	Varna och bistå andra länder	<i>Konventionen trädde i kraft den 27 oktober 1986</i>	Ge tidig varning vid olyckor i kärntekniska anläggningar
		<i>Konventionen trädde i kraft den 26 februari 1987</i>	Ge internationellt bistånd vid kärntekniska olyckor eller radiologiska olyckor
4.23 EU	Varna andra länder	<i>Beslut av ministerrådet den 11 december 1984</i>	Utväxla information i händelse av kärnteknisk olycka
4.24 Nordiska rådet	Samverkan mellan nordiska länder	<i>Överenskommelse år 1963</i>	Ge bistånd vid strålningsolyckor

5. Åtgärder efter räddningsinsatser

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
Riskägare			
5.1 Kärnteknisk anläggning	Medverka i saneringsarbetet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Medverka vid strålningsmätningar Ge råd om dekontaminering
Myndigheter på lokal nivå			
5.2 Kommunen (Räddningsnämnden)	Medverka i saneringsarbetet	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Biträda vid strålningsmätningar
5.3 Kommunen (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)	Medverka i saneringsarbetet	<i>Hälsoskyddslagen (1982:1080)</i>	Ge råd om hantering av kontaminerade livsmedel m.m. Ge råd till allmänheten Biträda med strålningsmätningar (i första hand inom privata områden och på livsmedel)
5.4 Kommunen (Socialnämnden)	Svara för att de som vistas i kommunen får stöd och hjälp	<i>Socialtjänstlagen (1980:620)</i>	Bistå drabbade med inkvartering, mat och kläder
5.5 Kommunen (POSOM-gruppen)	Ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och anhöriga	- " - <i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Genomföra psyko-sociala stödinsatser
5.6 Landstinget (Primärvården)	Svara för hälso- och sjukvården	- " -	Ge fortsatt vård

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
5.7 Polismyndigheten	Svara för allmän ordning och säkerhet samt utreda brott som kan leda till allmänt åtal	<i>Rättegångsbalken</i>	Genomföra utredning vid misstanke om brott och i vissa fall leda förundersökning
		<i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	-" -
		<i>Polislagen (1984:387)</i>	Registrera och identifiera skadade, avlidna och ta hand om personliga tillhörigheter Meddela anhöriga
5.8 Åklagarmyndigheten	Beivra brott	<i>Rättegångsbalken</i>	Leda förundersökning
		<i>Förundersökningskungörelsen (1947:948)</i>	-" -
Myndigheter på regional nivå			
5.9 Länsstyrelsen	Svara för sanering	<i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Utse saneringsledare
			Svara för kartering av markbeläggningen
			Besluta om utrymningar respektive återflyttningar Upphandla saneringsarbete
5.10 Landstinget (Akutsjukhusen)	Svara för hälso- och sjukvården	<i>Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)</i>	Ge fortsatt vård
5.11 Yrkesinspektionen	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160)</i>	Utreda olyckan om arbetstagare har skadats

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
<i>Myndigheter på central nivå</i>			
5.12 Strålskydds-institutet	Medverka i saneringsarbetet	<i>Särskilt regeringsuppdrag</i>	Sammankalla Nationella expertgruppen för sanering Utforma tekniskt och ekonomiskt underlag för beslut om saneringsåtgärder Välja saneringsmetod och metod för att ta hand om sanerat material Utforma strategier för sanering av jordbruksmiljö, skogsområden, boendemiljö och sötvattensystem Utföra kostnads- och effektivitetsbedömningar för saneringsåtgärder Utvärdera saneringskriterier
5.13 Räddningsverket	Svara för erfarenhetsåterföring	<i>Räddningsverkets instruktion (1988:1040)</i> <i>Räddningstjänstlagen (1986:1102)</i>	Inhämta erfarenheter från allvarliga olyckshändelser Informera regeringen om det är en allvarlig olycka
5.14 Livsmedelsverket	Medverka i saneringsarbetet	-”-	Överväga gränsvärden Ge råd om skyddsåtgärder inom livsmedelsområdet
5.15 Jordbruksverket	-”-	-”-	Överväga gränsvärden Ge råd om djurhållning Ge råd om skyddsåtgärder inom jordbruket

Utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Aktör	Uppgift	Regelverk	Deluppgift
5.16 Haverikommissionen	Följa den nationella och internationella utvecklingen inom områden som omfattas av verksamheten	<i>Haverikommissionens instruktion (1996:282)</i> <i>Lag (1990:712) om undersökning av olyckor</i>	Undersöka allvarliga olyckor och tillbud till olyckor samt andra händelser om en undersökning har betydelse från säkerhetssynpunkt Ge tillstånd till röjning av olycksplatsen i de fall då Haverikommissionen undersöker olyckan